



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

---

**Aika** 26.03.2026 klo 16:30 - 17:15

**Paikka** Santalantie 2 10960 Hanko ja Teams

**Käsitellyt asiat**

<b>§</b>	<b>Otsikko</b>	<b>Sivu</b>
§ 1	Talouden ja toiminnan seuranta 2025	3
§ 2	Talouden ja toiminnan seuranta 2026	8
§ 3	Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan kokoonpano	9
§ 4	Ympäristöterveyden valvontasuunnitelman 2025 toteutumisen arviointi	11
§ 5	Eläinlääkintä vuodesta 2027 eteenpäin	27
§ 6	Tupakkalain mukaiset pakkotoimet, Bug's center	32
§ 7	Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet / Gastro Café Lavanderia	36
§ 8	Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Mardos Restaurant	39
§ 9	Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Alan's Café	40
§ 10	Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet / Raaseporin Lihajaloste	41
§ 11	Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Inkoon A-kilta ry ruokajako/P Seulanto	47
§ 12	Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Ruukkikylän herkut	51
§ 13	Terveydensuojelulain mukaista valvontaa, Ekenäs högstadieskola	54
§ 14	Lausunnot, rekisteröinnit ja viranhaltijapäätökset	56



**Aika** 26.03.2026 klo 16:30 - 17:15

**Paikka** Santalantie 2 10960 Hanko ja Teams

### Osallistujat

Läsnä	Niemi Kalle	puheenjohtaja	
	Eklöf Ulrika	jäsen	
	Holmberg Sven	varapuheenjohtaja	
	Malmén Maj-Britt	jäsen	
	Manthey Christopher	jäsen	
	Träskman Ingrid	jäsen	Saapui kokoukseen kl 17.00 § 12 ->
	Abborre Christel	jäsen	
	Lindqvist Mikael	kh:n edustaja	
Muu	Kuula Katianna	sihteeri	

### Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

**Päätös** Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

### Pöytäkirjan tarkastajien valinta

**Päätös** Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ulrika Eklöf ja Sven Holmberg.

### Allekirjoitukset

Kalle Niemi  
puheenjohtaja

Katianna Kuula  
sihteeri

**Käsitellyt asiat** 1 - 14

### Pöytäkirjan tarkastus

Ulrika Eklöf  
pöytäkirjantarkastaja

Sven Holmberg  
pöytäkirjantarkastaja

### Pöytäkirjan nähtävilläpito

www-sivut

**Todistaa** Tina Söderström  
terveysvalvonnan sihteeri



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 3	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 26	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 49	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 1	26.03.2026

## Talouden ja toiminnan seuranta 2025

ETYT 20.03.2025 § 3

Seurantaa on tehty 28.2.2025 asti, taulukko liitteenä.

### VALVONTA

Valvonnassa on aloitettu perus- ja vuosimaksujen laskutus. Reilut 126 500 € on jo laskutettu. Tuloja tarkastuksista on kertynyt reilut 25 300 €, ajanjakson aikana on tehty 81 tarkastusta. Sekä tulot, että tarkastukset jäävät jonkin verran tavoitteista. Tarkastusten ja tulojen määrään ovat vaikuttaneet laajat annettavat lausunnot, sekä yllättävä tilanne, jossa Hankoniemen rannoille huuhtoutui rasvaa ja kaloja. Tilanteen odotetaan palaavaan normaaliksi kevään aikana.

Valvontaeläinlääkäriresurssi on ollut tavallista pienempi, kun sijaista on haettu puolelle resurssille. Sijainen on saatu maaliskuun alusta, joten myös tältä osin tilanteen odotetaan normalisoituvan piakkoin.

### ELÄINLÄÄKINTÄ

Eläinlääkintä on toiminut suunnitellusti. Palveluntarjoajan kanssa on pidetty kokous palveluiden toiminnan ja palautteen seuraamiseksi.

Tiedotusta suunnitellaan muistuttamiseksi traces-tarkastusten varaamiseksi ajoissa, kun suunnitellaan eläinten vientiä maasta. Tieto tarkastuksen tarpeesta tarvitaan ainakin kymmenen päivää ennen, koska kalentereita ei voida pitää vapaana varmuuden vuoksi.

Kaiken kaikkiaan vuosi on alkanut suunnittelun puitteissa, vaikka työhön ovatkin vaikuttaneet suuremmat odottamattomat tapahtumat ja vaihtelut.

Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 11.09.2025 § 26

Täydentävä materiaali:

Yhteistyökuntien kokouksen PM 6.6.2025



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 3	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 26	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 49	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 1	26.03.2026

Seurantaa on tehty 15.8.2025 asti. Käyrä liitteenä.

#### VALVONTA

Valvonnan puitteissa on vuoden alusta tehty 347 tarkastusta vuoden alusta. Määrä jää jonkin verran tasaisesta tahdista, mutta seuraa vielä normaalia vuoden aikaista vaihtelua. Akuutit asiat ovat vaikuttaneet jonkin verran valvonnan toteuttamiseen. 85 ilmoitusta ja hakemusta toimintojen aloittamisesta ja lopettamisesta on käsitelty vuoden alusta. Tulot valvonnasta nousevat 108 602 €, mikä vastaa tehtyä työtä. Perusmaksujen veloitus on kuta kuinkin valmis ja nousee reiluun 142 000 €.

Sopimuksen mukainen vuotuinen yhteistyökuntien sopimus pidettiin 2.6.2025, kokousmuistio täydentävänä materiaalina.

Yksikkö on lain vaaratiedotteesta muutoksen kautta saanut oikeuden antaa vaaratiedotteen, mikäli tilanne niin vaatisi.

Valvontaeläinlääkärit ovat alkuvuoden aikana tehneet 30 päätöstä ja tarkastuspöytäkirjaa eläinsuojelun ja eläintautien estämisen parissa. Alkuvuoden resurssipula sekä akuuttien tapausten laajuus ovat vähentäneet tarkastusmääriä, mutta ei työtaakkaa. Valvontaeläinlääkäriin tehtäviä hoitaa sijainen vuodenvaihteeseen asti, vakituisen viranhaltijan irtisanouduttua elokuussa. Uuden vakituisen viranhaltijan rekrytointi aloitetaan syksyllä.

Valvontaeläinlääkärikustannusten laskutus aluehallintovirastolta on jäänyt jonkin verran suunnitellusta, mutta tehdään mahdollisimman pian.

Epäiltyjen, yksikön näytteenottoa vaativien, legionellatapausten määrä vaikuttaa kasvavan. Vaikka asiakas voi joutua maksamaan kulut, voi se myös johtaa lisääntyneisiin suunnittelelattomiin kuluihin myös valvontaviranomaiselle. Näytteenoton laajuus ja tarve arvioidaan tapauskohtaisesti ja niistä keskustellaan tarpeen mukaan hyvinvointialueen kanssa.

#### ELÄINLÄÄKINTÄ

Eläinlääkinnän palvelut ovat toimineet suunnitelman mukaisesti.

Taulukko: Eläinlääkinnän potilasmäärät kahdella ensimmäisellä kvartaalilla

	Tuotantoeläimet	Lemmikkieläimet
Päivystys	120	779



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 3	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 26	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 49	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 1	26.03.2026

Praktikko	66	
-----------	----	--

Yhteenvedona todettakoon, että talous ja toiminta noudattavat yleisellä tasolla talousarviota ja suunnitelmia.

Ehdotus (Kuula)	Kirjataan tiedoksi
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin
Lisätiedot	Terveysvalvonnan johtaja katianna Kuula, 040 1359 222
ETYT 05.11.2025 § 49	

Seuranta on tehty 15.10.2025 asti, käyrä liitteenä.

#### VALVONTA

Tarkastusten määrä vuoden alusta nousee 442, mikä on jonkin verran tavoitteiden alle, mutta vielä hyväksyttävällä tasolla. Tulot tarkastuksista nousevat reiluun 139 000 €, mikä vastaa tavoitteita. Tupakkalain äkillisen muutoksen jälkeisiä hakemuksia on ryhdytty käsittelemään, työn arvioidaan olevan valmis joulukuun puoleen väliin mennessä.

Eläinsuojelun ja eläintautien ehkäisyn parissa on tehty 39 tarkastusta ja päätöstä vuoden aikana. Määrä on alhainen, vaikka alkuvuoden resurssipulaa onkin kurottu umpeen. Tarkastusmäärät johtuvat lähinnä kuitenkin tapausten työläydestä. Eläinsuojelun ja eläintautien ehkäisyn kustannusten laskutusta on saatu tehtyä ja laskutuksen arvioidaan olevan ajan tasalla loppuvuodesta.

Yksikön viranhaltijoita on osallistunut onnettomuusharjoituksiin. Pienempiä luentoja on järjestetty yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa tarpeen mukaan.

Uutta vakituista valvontaeläinlääkäreitä ollaan valitsemassa. Mikäli vuodelle 2026 suunniteltu lisäresurssi hyväksytään talousarvion yhteydessä, on jatkuvuuden kannalta tärkeää, että päätös vakanssin perustamisesta tehdään jo tämän vuoden puolella, jotta meneillään olevia tapauksia voidaan käsitellä heti alkuvuodesta mahdollisimman vähäisin keskeytyksin.

#### ELÄINLÄÄKINTÄ

Eläinlääkintä on toiminut suunnitelman mukaisesti. Potilasmäärät kolmannen kvartaalin jälkeen esitellään alla olevassa taulukossa.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 3	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 26	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 49	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 1	26.03.2026

	Tuotantoeläimet	Lemmikkieläimet
Päivystys	155	1131
Praktikko	96	

Yhteenvetona todettakoon, että toiminta yleisesti ottaen vastaa suunnitelmaa ja talousarviota, vaikkakin työläät ja yhtäkkiset tapaukset ovat vaikuttaneet tuloksiin. Kuten tavallista tullaan neljäs kvartaali laskuttamaan yhteistyökunnilta tammikuun alussa marraskuun sijaan. Näin toteumasta saadaan mahdollisimman oikea ja mahdolliset myöhemmät tasoitukset pienemmiksi.

#### Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi. Todetaan myös, että mikäli vuoden 2026 talousarvio hyväksytään, tulee terveysvalvonnan johtaja pyytämään vakanssin perustamista valtion kustantamaa lisäresurssia varten jo tämän vuoden puolella.

#### Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

#### Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 1  
402/02.02.02/2024

Vuoden 2025 tilinpäätös liitteenä, se on jätetty taloustoimistolle viranhaltijatyönä. Lisätietoja toiminnasta vuoden aikana löytyy valvontasuunnitelman toteutumisen arviosta (Etyt 4 §, 26.3.2026).

Vuosien 2024 ja 2025 tiedot toteutuneesta henkilöstöresurssista eivät ole verrannollisia, vuoden 2025 tietojen perustuessa henkilöstöosastolta saatuihin tietoihin. Samalla saatiin myös vuoden 2024 tiedot, joita ei kuitenkaan ole viety liitteen taulukoihin koska vuoden 2024 tilinpäätös on jo hyväksytty. Vuoden 2024 resurssi on laskettu vakanssikohtaisista tiedoista, joihin ei sisälly palkattomia vapaita. Vuodesta 2025 alkaen sisältää toteutunut resurssi myös palkattomia vapaita. Tämä tarkoittaa sitä, että valvonnan suunnittelussa ja raportoinnissa käytetty resurssi, joka huomioi vakanssit ja talousarvion resurssit, ei vastaa tilinpäätöksessä ilmoitettua resurssia.

Taloudellisesti tarkastellen vuosi meni yleisesti ottaen suunnitellusti, resursseja vaatineista suurista suunnittele mattomista töistä ja akuuteista tilanteista huolimatta. Kokonaisuutena yksikkö on pyrkinyt toteuttamaan suunnitellut



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 3	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 26	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 49	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 1	26.03.2026

resurssit, missä on myös onnistuttu hyvin. Näin ollen valvonta on saavuttanut hyvän, melko hyvin tarvetta vastaavan tuloksen. Eläinlääkintä on toiminut suunnitellun mukaisesti.

Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan sihteerin Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 2 26.03.2026

### Talouden ja toiminnan seuranta 2026

ETYT 26.03.2026 § 2  
411/02.02.00/2025

Talouden ja tavoitteiden seuranta koskee tammi-helmikuuta 2026, käyrä liitteenä.

#### VALVONTA

Tammi-helmikuun aikana on tehty 90 tarkastusta, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Valvonnan tuloja kertyi reilut 31 000 €, mikä vastaa odotuksia. Vuosi- ja perusmaksujen veloitus on aloitettu. Tupakka- ja elintarvikelain mukainen laskutus on lähes valmis, terveydensuojelulain mukainen laskutus on työn alla.

Henkilöstövaihdokset ovat aiheuttaneet jonkin verran lisätyötä sekä rekrytoinneissa, että perehdytyksissä. On todennäköistä, että kansliatoimintoihin tulee keskeytyksiä ainakin huhtikuun aikana. Myös puoliaikaisen valvontaeläinlääkärin rekrytointi on viivästynyt. Tavoitteena on voida hoitaa keskeiset kansliatoiminnot, kuten laskujen tarkastus, omin voimin, muihin tehtäviin voidaan tarvita ylimääräistä apua.

#### ELÄINLÄÄKINTÄ

Eläinlääkinnän kilpailuttaminen vuodelle 2027 on ajankohtainen ja käsitellään eteenpäin kevään aikana. Eläinlääkintähuolto on toiminut suunnitellusti vuoden kahden ensimmäisen kuukauden aikana.

Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 19 11.09.2025  
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 3 26.03.2026

### Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan kokoonpano

ETYT 11.09.2025 § 19

Kunnat ovat valinneet seuraavat jäsenet Eteläkärjen ympäristöterveyslautakuntaan sekä heille seuraavat henkilökohtaiset varajäsenet:

Hanko	Kalle Niemi	Varajäsen	Barbro Wikberg
	Ulrika Eklöf	Varajäsen	Katrin Järvinen
Inkoo	Ingrid Träskman	Varajäsen	Kenneth Åberg
	Christel Abborre	Varajäsen	Anne Ek
Raasepori	Sven Holmberg	Varajäsen	Johan Berglund
	Maj-Britt Malmén	Varajäsen	Linnéa Henriksson
	Christopher Manthey	Varajäsen	Mats Lindholm

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa toimii Mikael Lindqvist.

Milloin jäsen on estynyt saapumasta kokoukseen, on varajäsenen kutsuminen kokoukseen ensisijaisesti jäsenelle kuuluva asia.

Ehdotus (Kuula)

Merkitään tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 3  
394/00.02.10/2025

Liitteet: Inkoon kunnanvaltuuston päätös 15.12.2025 § 84 ja Raaseporin kaupunginvaltuuston päätös 23.2.2026 § 9

Yhteistyökunnat ovat ilmoittaneet muutoksista jäsenissään Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnassa seuraavasti:

- 1) Varajäsen Mats Lindholmin tilalle on valittu Martin Nybom
- 2) Varajäsen Anne Ekin tilalle on valittu Kimmo Lassander

Muutokset on huomioitu valmisteltaessa kokousta 26.3.2026.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 19	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 3	26.03.2026

Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 4 26.03.2026

## Ympäristöterveyden valvontasuunnitelman 2025 toteutumisen arviointi

ETYT 26.03.2026 § 4  
402/02.02.02/2024

Taustamateriaali: Valtiolle tehty raportointi pyydettyjen järjestelmien kautta

Valvontasuunnitelman ja kansallisen ohjeistuksen mukaisesti tulee kunnan arvioida valvontasuunnitelmansa toteutumista vuosittain. Arvioinnissa tulee käsitellä ainakin tarkastusten määrää valvontakohdetyypeittäin, tarkastusten kattavuutta, näytteiden määrää valvontakohdetyypeittäin sekä valvonnasta saatujen tulojen kohdentumista. Eteläkärjen ympäristöterveyden valvontasuunnitelman mukaisesti arvioidaan myös resurssien riittävyyttä sekä valvonnan kohdentamista.

Valvontasuunnitelmien toteutumisen arviointi lähetetään ajantasaisen asetuksen mukaisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään 31.3.

Valvontasuunnitelma vuosille 2025-2028 kattaa elintarvikelain, terveydensuojelulain, tupakkalain sekä lääkelain (nikotiinivalmisteet) mukaisen valvonnan. Erillinen osa suunnitelmaa koskee myös eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa, sekä Eteläkärjen ympäristöterveyden eläinlääkäripalveluja ja se kattaa vuodet 2019-2020. Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyi eläinlääkintää koskevan osion 15.11.2018, yleinen osa hyväksyttiin 7.11.2024. Eläinlääkinnän osion on vuosittaisilla päätöksillä pidennetty kattamaan myös vuodet 2021-2025. Yleisöä oli kuultu ennen valvontasuunnitelmien käsittelyä, mutta asioissa ei ole annettu vastineita.

### 1. YMPÄRISTÖTERVEYDENSUOJELU

#### 1.1 VALVONTA

Laadittaessa ympäristöterveydensuojelun valvontasuunnitelmaa vuosille 2025-2028 alueella oli noin 1500 tarkastuskohdetta, ja vuotuinen tarkastustarve oli noin 730 tarkastusta, ilman alkutuotantoa. Koska kohteiden määrä jatkuvasti muuttuu ja myös riskiarvioinnit muuttuvat kohteiden tilanteen mukaan, ilmoitetaan luvut suuruusluokassa tarkkojen lukujen sijaan.

Yhteensä tehtiin 566 tarkastusta (630 vuonna 2024, 575 vuonna 2023), mikä on vähemmän kuin edellisenä vuotena, mutta kuitenkin vuoden 2023 tasolla. Tuloksena oli resurssit, suuret suunnittelemattomat resurssit ja vaatuneet työasiat ja meneillään olevat perehdytykset huomioiden melko hyvä. Iso suunnitteilla oleva teollisuusprojekti, rannikolla maihin ajautuneen materiaalin aiheuttama erityistilanne ja äkilliset muutokset tupakkalaissa ovat vaikuttaneet tarkastusmäärään. Tilannetta auttoi jonkin verran panostus toteuttaa koko



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

suunniteltu resurssi. Resurssitoteuma on jäänyt pidemmän aikaa suunniteltua vajaammaksi ja siksi siitä tehtiin sisäinen tavoite.

Tarkastuskäynti voi sisältää tarkastuksia usean eri lainsäädännön mukaan. Kun laskuista jätetään suunnittele mattomat asunnontarkastukset, 9 (10 vuonna 2024) ja laivatarkastukset, 33 kpl (2024: 31 ) tehtiin suunnitelman mukaisia tarkastuksia 522, mikä on 12 % vähemmän kuin edellisenä vuonna (2024: 589). Näihin lukuihin sisältyvät myös seurantatarkastukset, 114 kpl (98 kpl vuonna 2024), niiden sisältyessä valvontasuunnitelmaan. Suunniteltujen tarkastuksien toteuma on näin ollen kokonaistasolla 97 % (104 % 2024)

Valvonnan toteutunut resurssi vastasi suunniteltua ollen 6,5 htv (6,4 htv vuonna 2024). Työaikajärjestelyiden ja normaalin vaihtelun vuoksi osallistui valvonnan resurssiin 11 henkeä. Tämän osoittaa taas kuinka aktiivista otetta tarvitaan suunnitellun resurssin toteuttamiseksi. On tärkeää huomioida, että toteutunut resurssi tässä yhteydessä vastaa tehtyä työtä, eikä siten vastaa tilinpäätöksessä käytettyä resurssia.

Valvonnan toteutuma vaihtelee eri lainsäädäntöjen välillä ja kohteiden määrän vaihdellessa vuoden aikana, on myös vaikea antaa tarkkoja lukuja. On kuitenkin selvää, että kokeneimmat tarkastajat ovat myös saavuttaneet hyvän rutiinitason myös Oiva-järjestelmän puitteissa. Oivan arviointien opettaminen uusille tarkastajille vie melko pitkän aikaa ja se vaikuttaa myös sen vuoksi heidän suoritukseensa pidemmän aikaa. Tasaisen Oiva-arvioinnin varmistamiseksi keskustellaan arvioinneista sisäisissä kokouksissa ja laadittavien tarkastuspöytäkirjojen seuranta vasta perehdytettyjen osalta arvioidaan tarkastajakohtaisesti. Raportoinnin puitteissa seurataan toteumaa yksikötasolla, viranhaltijoiden tehtävien toteumaa seurataan ja siitä keskustellaan mm. kehityskeskusteluissa ja työsuoritusten arvioinneissa.

Priorisointia on tehty jonkin verran, suunnitteilla olevien toimintojen, ympäristön tapahtumien ja uusien toimintojen lisäessä valvontatarvetta. Jatkuvaa seurantaa on tehty, jotta suuria ja riskialttiimpia kohteita, kuten suuret vesilaitokset, keskuskeittiöt ja isot myymälät, joissa käsitellään helposti pilaantuvia elintarvikkeita, on valvottu kattavasti. Toimintatyyppiin keskuskeittiöt sisältyy joukko pienempiä toimintoja, kuten esim. kalankäsittelyä, jotka ovat priorisoinnissa jätetty vähemmälle huomiolle. Sisäisen arvion mukaan suuria keskuskeittiöitä on valvottu kattavasti, kun taas toimintatyyppiin sisältyviä pienempiä pitopalveluja ja pieniä kalankäsittelytoimintoja on tarvittaessa jätetty vähemmälle valvonnalle.

Taulukossa 1 esitellään tarkastusten määrät. Kohteiden jako taulukossa on karkea, minkä vuoksi suuret ja pienet vesilaitokset ovat samalla rivillä, kuten myös erityyppiset kaupat. Taulukon tarkoituksena on antaa kokonaiskuva valvontakentästä. Taulukossa ei tehdä eroa suunniteltujen ja suunnittele mattomien tarkastusten välillä.



Eteläkarjen ympäristöterveyslautakunta § 4

26.03.2026

Luonnollinen vaihtelu suunnitelmallisissa tarkastuksissa on johtanut pienempään tarkastustarpeeseen terveydensuojeluvalvonnassa vuonna 2025. Sen sijaan on yleinen tilanne todennäköisesti nostanut seurantatarkastuksen tarvetta normaalia korkeammaksi elintarvikevalvonnassa. Seurantatarkastusten määrä on kasvanut erityisesti elintarvikevalvonnassa (20 %:sta nousu 25 %:in) ja tupakkavalvonnassa. Tupakkavalvonnassa lisääntynyt seurantatarkastusten osuus johtuu ensisijaisesti pienemmästä määrästä tarkastuksia valvonta-alalla ylipäänsä. Elintarvikevalvonnan seurantatarkastukset ovat lisääntyneet sekä lukumääräisesti että suhteessa kokonaisuuteen. Tarkastusten jakauma eei valvonta-alojen välillä esitetään taulukossa 1 alla.

Taulukko 1: Tarkastusten jakauma vuonna 2025

	Kohteiden lukumäärä (suunnitelma 2025)	Suunniteltujen tarkastusten määrä 2025	Tarkastettujen kohteiden lukumäärä	Tarkastusten lukumäärä
Vesilaitokset ja muu talousveden valvonta	28	28	28	28
Ravintolat ja kahvilat	161	119	103	151
Muut suurkeittiöt	57	39	45	58
Myymälät	67	45	51	66
Muut elintarvikekohteet	217	127	60	78
Lihan- ja Kasvintuottajat, maitotilat (alkutuotanto)	N. 550	16		
Uimarannat ja vastaavat (TSL)	36	36	36	36
Uimahallit ja -altaat (TSL)	5	5	3	5
Koulut	47	13	18	19
Muut TSL:n mukaiset kohteet (lähinnä päiväkotija,	248	50	59	68



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

majoitusta, lasten ja nuorten tiloja)				
Tupakka (sisältää myös haetut tupakointikiellot)	67	33	21	24
Nikotiinivalmisteet	19	10	9	9
<b>Yhteensä</b>		<b>521</b>	<b>433</b>	<b>506</b>
Laivatarkastukset				33
Asunnontarkastukset				9
Muut				18
Yhteensä				566

Yksi tarkastuskäynti voi koostua eri lainsäädännön mukaisesta tarkastuksesta. Koska tarkastuspöytäkirjat raportointisyistä tehdään lakikohtaisesti, voi yksi käynti johtaa useaan pöytäkirjaan.

Taulukko 2: Seurantatarkastusten osuus suunnitellusta valvonnasta

	Tarkastusten kokonaismäärä	Joista seurantatarkastuksia	Seurantatarkastusten osuus tarkastusten kokonaismäärästä
Terveydensuojelu (ei asunnon- tai laivatarkastuksia)	180	18	10 %
Elintarvikkeet (ei alkutuotanto)	352	89	25 %
Tupakka	24	7	29 %
Nikotiinivalmisteet	9		0 %

Terveydensuojeluvalvonnassa on pyritty tekemään seurantatarkastuksia aktiivisemmin. Valitettavasti on seurantatarkastuksien määrä terveydensuojeluvalvonnassa kasvanut. Vuonna 2025 tarvitsi neljä kohdetta enemmän kuin yhden seurantatarkastuksen (yksi kohde vuonna 2024). Kaikki nämä kohteet olivat kunnallisia. Elintarvikevalvonnassa seurantarave on taas kasvanut, ollen suurempi kuin edellisenä vuonna, 89 kpl (79 vuonna 2024). Enemmän kuin yhden seurantatarkastuksen vaatineiden kohteiden määrä pysyi



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

aiemmalla tasolla, 14 (13 vuonna 2023). Kuusi kohdetta tarvitsi useamman kuin kaksi seurantarkastusta. Usein tarkastettavissa kohteissa seurantatarkastuksia on voitu tehdä seuraavan suunnitelmallisen tarkastuksen yhteydessä. Seurantatarkastusten osuus on edelleen suurin kahviloissa ja ravintoloissa.

Vuoden aikana tehtiin 28 päätöstä (15 vuonna 2024) elintarvikelain mukaisista seuraamusmaksuista. Seuraamusmaksuasiat ratkaistaan jokainen erikseen yksilöllisen arvioinnin perusteella. Maksusta on tullut rutiinityökalu, jota käytetään erityisesti kuin toimijat laiminlyövät omavalvontaa. Seuraamusmaksu on osoittautunut tehokkaaksi sekä puutteiden korjauksessa, että suoranaisena syynä parempaa dialogiin yritysten kanssa. Ks. myös kohta 3, valvontatulojen jakauma.

Pakkotoimenpiteisiin on ryhdytty tarpeen vaatiessa ja tarve on jälleen kasvanut. Vuonna 2025 niihin ryhdyttiin elintarvikelain mukaisesti 18 kertaa (12 vuonna 2024) 12 kohteessa. Useimmiten tapauksissa kyse oli määräyksistä, yleensä toiminnan rajoittamisesta, kunnes toiminta vastasi vaatimuksia. Tupakkalain nojalla annettiin yksi määräys ja terveydensuojelulain nojalla kolme yhdessä asuntoasiassa. Lisäksi uimakauden aikana kehoitettiin kerran välttämään uimista. Pakkotoimenpiteissä ajatuksena on ollut elinkeinon harjoittamisen mahdollisimman vähäinen rajoittaminen samalla kuitenkin turvaten kuluttajan terveys ja turvallisuus. Yhtään ilmoitusta esitutkintaviranomaiselle ei tehty terveydensuojelulain, tupakkalain tai lääkelain mukaisesti. Kolme ilmoitusta elintarvikerikkomuksesta/terveysrikokseta tehtiin elintarvikevalvonnassa, kaikki koska toimija oli rikkonut viranomaisen antamaa määräystä.

Valvontaeläinlääkärin työajasta on 30 % varattu elintarvikevalvontaan, mutta usein on merkittäviä osia myös tästä ajasta mennyt eläinsuojeluun ja eläintautien ehkäisyyn. Eläinsuojelu on vaatinut suurimman osan valvontaeläinlääkärin työajasta, eläintautien ehkäisy pienemmän osan. Koska alueen hyväksytyt elintarvikehuoneistot ovat pieniä ja harvassa, on jako ollut sopiva, vaikka elintarvikevalvonta on ajoittain työlästä. Mikäli eläinsuojelun havaitaan vievän arvioitua enemmän, aikaa lisätään Aluehallintovirastolta laskutusta, jotta se paremmin vastaisi tehtävän viemää aikaa.

Valvontaeläinlääkäriresurssi toteutui vuonna 2025 siten, että virkaa hoiti kaksi henkilöä osan vuodesta. Näin pystyttiin myös hoitamaan työsuojelu paremmin. On selvää, että tehtävä on liian rasittava yhdelle viranhaltijalla ja toimiin on ryhdytty ennen vuotta 2026 työolosuhteiden parantamiseksi.

Laivatarkastusten määrä pysyi aiemmalla tasolla. 33 laivatarkastusta (31 vuonna 2024) tehtiin. Tarkastukset tehdään laivojen pyynnöstä ja niiden määrä on ollut 30-40 tarkastusta vuosittain. Ulkoisella ja sisäisellä koulutuksella on varmistettu, että yksikössä on tarpeeksi monta näitä tarkastuksia osaavia viranhaltijoita tarkastusten tekemiseksi myös loma-aikoina.

## 1.2. NÄYTTEET



Suunniteltujen ja otettujen näytteiden määrät ilmenevät taulukosta 3.

Taulukko 3. Eteläkärjen ympäristöterveyden vuonna 2025 valvomat suunnitellut ja otetut näytteet

	Suunniteltu	Toteutettu
Elintarvikkeet	toiminnan ja tarpeen mukaan	0
Talousvedet	172	183
Uimavedet	138	115
Allasvedet	64	65

Erot suunniteltujen ja otettujen näytteiden välillä johtuvat mm luonnollisesta vaihtelusta ja seurannan tarpeesta. Joissakin kohteissa on toiminnassa ollut taukoja, minkä vaikuttaa tarvittaviin näytteisiin. Toisaalta ovat huonot näytetulokset johtaneet seurantanäytteisiin.

Näytteenoton tuloksia seurattiin tarkastuksin ja toimenpitein tarvittaessa. Talousveden näytteenotto perustuu talousvesiasetukseen 1352/2015 ja 401/2001. Uimarantavesien näytteenotto perustuu uimavesiasetukseen 177/2008 ja 354/2008. Uima-allasvesien laadun valvonta perustuu asetukseen 315/2002.

Suurin osa vesinäytteistä on otettu päteviksi todettujen toiminnanharjoittajien toimesta. Kaikki tiedoksi saadut tulokset on tarkastettu. Terveystarkastajat hoitavat pienten vesilaitosten näytteenoton, toteutuksen varmistamiseksi. Talousvesinäytteiden määrä vaihtelee jonkin verran valvontatutkimusohjelmien päivitysten vuoksi, sama koskee uimavesinäytteitä. Kohteiden määrä on lähes vakio.

Näytetulokset ovat talous- ja uimavesien osalta olleet yleensä hyviä. Suurista yleisistä uimarannoista, nk. EU-uimarannoista kolme on luokiteltu hyväksi ja seitsemän erinomaisiksi vuoden 2025 uimavesiluokituksen mukaan. Yhtään rantaa ei ole luokiteltu tyydyttäväksi tai huonoksi.

Kohteisiin, joiden tulokset olivat huonot, tehtiin tarkastukset melko nopeasti ongelmien kartoittamiseksi ja mahdollisten systemaattisten virheiden havaitsemiseksi. Toimenpiteisiin ryhdyttiin tarpeen mukaan. Valvonnan ja tutkimusten tuloksia käytetään yksikön riskinarvioinnissa.

Elintarvikevalvonnassa ei toteutettu näytteenottoprojekteja vuonna 2025, ennakoimattoman työn ja tupakkalain äkillisten muutosten vaadittua resursseja. Ruokaviraston pyynnöstä on näytteitä otettu mm vierasainetutkimuksia varten.

### 1.3. LAUSUNNOT SEKÄ ILMOITUSTEN JA HAKEMUSTEN KÄSITTELY

Valvontayksikkö on antanut 35 lausuntoa (24 vuonna 2024) yleisistä asioista kuten kaavoista, ympäristöluvista, vapautuksesta velvoituksesta liittyä vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja viemäriin ym. Sen lisäksi annetaan rutiininomaisesti lausuntoja mm. rakennusvalvonnalle saapuneiden hakemusten johdosta. Vaikuttaminen kaava- ja ympäristöasioiden alkuvaiheessa on tärkeää



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

tapa ehkäistä tai vähentää mahdollisia terveysvaaroja asukkaille. Yleensä yksikön lausunnot on huomioitu hyvin käsittelyn aikana.

Vuonna 2025 käsiteltiin 172 hakemusta ja ilmoitusta (182 vuonna 2023, 203 vuonna 2024). Määrä on n 15 % pienempi kuin edellisellä vuonna, jolloin toimintojen vaihtuvuus oli suurta. Vuoden 2025 ilmoitusten määrä vastaa enemmän vuoden 2023 tasoa. Ilmoitusten ja hakemusten avulla toimintojen tiedot pysyvät ajan tasalla, siten, että turhia toimia ei kohdenneta inaktiivisiin toimijoihin. Joitakin muistutuksia on tarvittu ilmoitusten saamiseksi, mutta yhtään seuraamusmaksua ei ole määrätty puuttuvan ilmoituksen johdosta.

Taulukko 4: Eteläkärjen ympäristöterveydessä käsitellyt hakemukset ja ilmoitukset 2025

Käsittelytyyppi	Määrä
Elintarvikehuoneiston rekisteröinti, hyväksyminen tai	116
Terveydensuojelulain 13 § mukainen rekisteröinti tai TsL:n 18 § mukainen hyväksyminen	15
Tupakkalain mukainen vähittäismyyntilupa	33
Lääkelain mukainen vähittäismyyntilupa	0

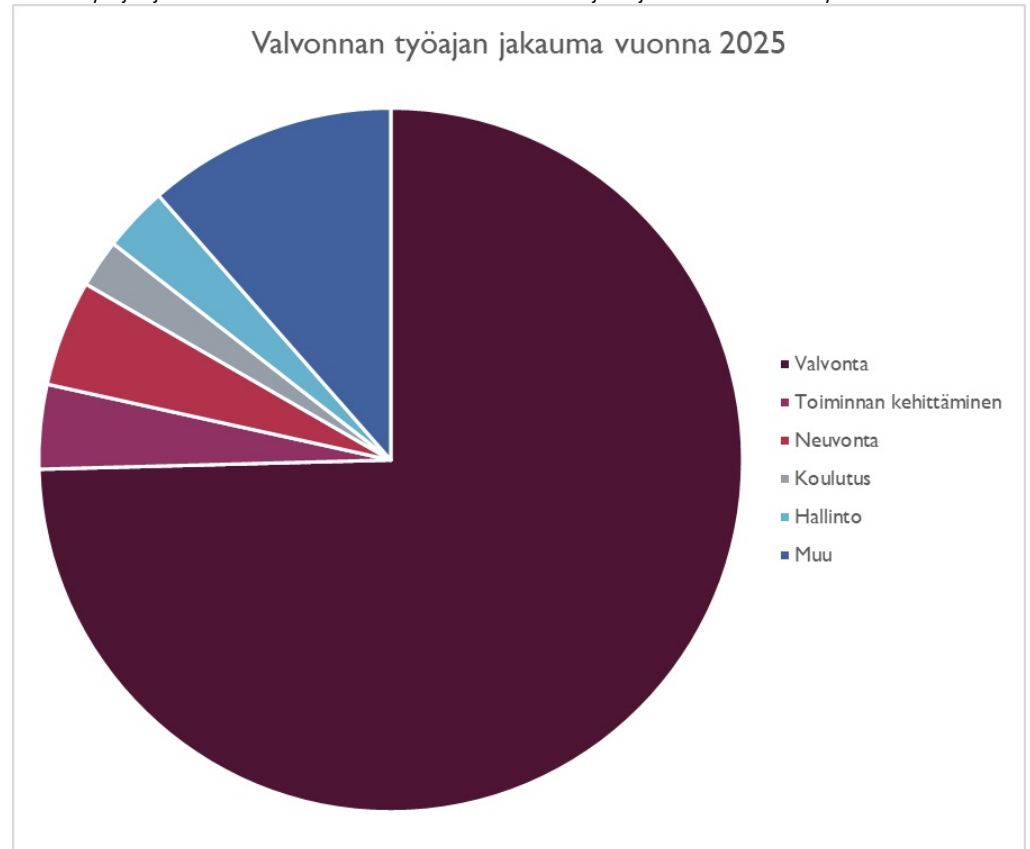
Käsittelyajat hakemuksille koskien toimintoja, jotka eivät saa aloittaa ilman lupaa olivat useimmiten lyhyet vuonna 2025. Tupakkalain muutoksen johdosta tehtyjä hakemuksia ei ole huomioitu tässä, koska käsittelyyn oli ylimenokausi eivätkä käsittelyajat käytännössä vaikuttaneet lainkaan yritysten toimintaa. Tupakkalain mukaisten hakemusten lisäksi käsiteltiin ainoastaan yksi hakemus elintarvikelain nojalla vuonna 2025 ja se käsiteltiin viidessä työpäivässä. Käsittelyaika on laskettu siitä, kun kaikki tarvittavat dokumentit on saatu ja edellytykset tehdä päätös ovat olleet olemassa. Näin ollen voidaan palvelutason todeta vastanneen yrittäjien tarpeita hyvin.

#### 1.4. RESURSSIEN KÄYTTÖ

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että resursseja on kohdennettu valvontasuunnitelman mukaisesti sekä oikein, ottamalla riskit huomioon. Resurssien käyttöä on ohjattu siten, että suurin osa työajasta kuluu tosiasialliseen valvontaan (kts kuva 1). Suuret, riskialttiimmat kohteet on valvottu kattavasti ja pakkotoimenpiteisiin on ryhdytty tarvittaessa. Suuriin yllättäviin projekteihin ja tapahtumiin on reagoitu ja resursseja on ohjattu niihin. Suunniteltu resurssi on toteutettu niin huolellisesti kuin mahdollista, jotta saataisiin paras mahdollinen toteuma. Yllättävien tapahtumien johdosta tehty priorisointi on tehty suurelta osin suunnitelman mukaisesti, eli vähemmän riskialtis valvontaa on jätetty pois tai vähennetty. Yleisellä tasolla hyvä yhteistyö toiminta-alueen kuntien sekä toimijoiden kanssa on johtanut siihen, että toimenpiteisiin on voitu ryhtyä ripeästi ja suurempia epidemioita ja epäkohtia on voitu vähentää tai välttää. Tämä on myös tukenut oikeata ja avointa viestintää kuluttajille.



Kuva 1: Työajan jakauma vuonna 2025. Tiedot eivät sisällä eläinsuojelua ja eläintautien ehkäisyä



Vati-tietojärjestelmä on ollut käytössä valvonnassa. Yksikön vanhaa Tervekuu-tietokantaa käytetään tähän tarkoitukseen. Tämä tarkoittaa osin tuplatyötä, jotta hallinnolle asetetut vaatimukset täyttyvät. Elintarvikelain mukaiset maksut, joita voidaan periä tietojen päivittämisestä toiminnan lakatessa vastaavat osittain tiedon oikeellisuuden ylläpitämiseen tarvittaviin resursseihin. Edelleen on olemassa riski, että tietojen välittämiseen ylemmille viranomaisille ja tiedon ylläpitämiseen tarvittavia resursseja aliarvioidaan. Kokonaisuuden kannalta olisi tärkeää huomioida kunnan tasolla tarvittavat ja käytettävät resurssit osana kustannuksia, kun vaihtoehtoja harkitaan. Ylimääräinen ongelma alueelle on Vati-järjestelmän taipumus vaihtaa ruotsinkielisiä tietoja suomenkieliseksi, vaikeudet hyväksyä ruotsinkielistä tietoa ja kirjoitustapoja esim. osoitteiden osalta. Tämän kaltainen kielipesu johtaa pitkän päälle kaksikielisten palvelujen laimentumiseen ja saa kaksikielisen työn tarpeen näyttämään todellista pienemmältä.

Oiva-kohteita on seurattu, jos arviointi on ollut huonompi. Alueelle on ollut tyyppillistä, että kohteilla usein on monta peräkkäistä C- ja D-arvosanaa, mikä on esim. voinut johtua vähemmistä saatavilla olevista tiedoista tai yrityskulttuurista. Päätäväisen valvontatyön myötä huonompien arvosanojen toistuminen on vähentynyt ja valvonta tehostunut. Erityisesti elintarvikevalvonnan suhteellisen suuren seurantatarkastusten tarpeen ja pakkotoimien suuren määrän arvioidaan johtuvan m.m. tietämättömyydestä ja



haluttomuudesta noudattaa lainsäädäntöä ja annettuja ohjeita. Seuraamusmaksut ja pakkotoimet ovat nimittäin useimmiten aiheutuneet asianmukaisen omavalvonnan harjoittamattomuudesta. Ilmoitukset elintarvikerikkomuksista poliisille aiheutuvat useimmiten omavalvonnan ja valvonnan toimenpiteiden laiminlyönneistä. (ks myös 1.1. yllä).

On luonnollista, että asiakkailta pitää olla mahdollisuus valittaa annetuista viranomaispäätöksistä. Valitettavasti johtavat hallinto-oikeuden pitkät käsittelyajat siihen, että mahdollisuutta käytetään myös asioiden viivästyttämiseen. Rikosasioiden käsittely on myös hyvin hidasta ja voi kulua vuosia ennen kuin asiat tulevat käsittelyyn. Usein myös viranhaltija on vaihtanut työpaikkaa odotusaikana, mikä ei helpota todistelua ja prosessien käsittelyä. Pitkät käsittelyajat vaarantavat kuluttajan terveyttä ja ne pitävät myös asioita limbossa aivan liian pitkään. Puolivalmiit asiat vaativat lisää seurantaa ja huomattavaa resurssien käyttöä lausuntoihin ja jatkokäsittelyihin.

#### 1.4.1 YHTEISTYÖ

Yksikön edustaja on pyynnöstä pitänyt esityksiä koulujen hygieniapätevyyskoulutuksen yhteydessä. Käytäntö, jossa tarvittaessa osallistutaan pääasiassa paikallisten toimijoiden järjestämiin tilaisuuksiin, toimii tavallisesti hyvin ja mahdollistaa tietojen antamista järkevällä resurssien käytöllä.

Yksikkö osallistuu kaikkien kunnallisten ja yhden valtion toimijan sisäilmaryhmiin ja vuodesta 2020 edustus on myös kuntien ehkäisevän päihdetyön työryhmissä. Kaikkien yhteistyökuntien työryhmät ovat nyt järjestäytyneet ja aloittaneet työnsä. Nimetyt henkilöt yksikössä toimivat myös kontaktihenkilöinä yhteistyökuntien nuorisoelimiin.

Alueen epidemiaselvitystyöryhmä ei kokoontunut vuoden aikana, mutta jäsenet ovat pitäneet tarvittaessa aktiivisesti yhteyttä ja ohjeita on päivitetty. Vuoden 2025 aikana ei tutkittu yhtään epäiltyä vesi- tai elintarvikeväliaineista epidemiaa. Yksikkö on myös osallistunut lakisääteiseen valmiusyhteistyöhön kuntien ja hyvinvointialueen kanssa. Osallistuminen valmiusharjoituksiin on perustunut yksikön omiin tarpeisiin ja kuntien toiveisiin. Ympäristöterveys voisi sisältyä selkeämmin osan yhteistyökunnista valmiustyöhön, mistä on myös keskusteltu seurantakokouksissa.

Vati-järjestelmän kautta siirrettävien tietojen lisäksi on valtiollisille viranomaisille välitetty tietoja erilaisissa asioissa. Usein kyseessä ovat olleet kansalliset teemat kuten valmius tai rikosten ehkäisy.

Yksikkö on osallistunut yhteistyössä Uudenmaan kuntien valvontayksiköiden kanssa suunniteltuihin yhteisiin kokouksiin. Eteläkärjen ympäristöterveys toimi emäntänä elintarvikevalvonnan päivälle, muihin kokouksiin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan. Myös valvontasuunnitelman painopisteiden päivytyksistä ja suunnitelman rakenteista on keskusteltu yksiköiden välillä.



Eteläkarjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

Yhteistyö on ollut antoisaa ja tuonut ilmi eri alueiden erityispiirteitä, samalla aluehallintovirasto on pidetty ajan tasalla keskusteluista.

Kun kohteissa todetaan suurempia puutteita, esiintyy ongelmia usein myös muilla aloilla. Yhteistyö paikallisten ja alueellisten viranomaisten kanssa on tehostanut valvontaa ja antanut yrityksille yhtäläiset lähtökohdat toimimiselle. Parantunut yhteistyö muiden kunnallisten yksiköiden kanssa on antanut selkeämpiä palveluita esim. aloittaville yrityksille. Käytäntöjen parantamista jatketaan myös vuonna 2026.

Erilaisia yhteistyöryhmiä muodostettiin nopeasti tammi-helmikuun vaihteessa kun suuria määriä rasvapalleroita ja joitakin päiviä myöhemmin kalaa ajautui maihin pitkin lähinnä Hangon eteläistä rannikkoa. Yksikkö osallistui tutkimuksiin ja ongelmien käsittelyyn ja sekä eläintaudeilta että terveysvaaroilta voitiin välttyä. Työ oli kuitenkin aikaavievää ja vei resursseja muulta työltä Tapahtuman käsittelyn laskettiin vaatineen 100 työpäivää yksikön resursseja talven ja kevään 2025 aikana.

Valtion ja alueellisen hallinnon muutosten, eli hyvinvointialueiden sekä työvoimatoimistojen sekä elinvoiman myötä on syntynyt tarve muodostaa uusia kontakteja uusiin organisaatioihin. Valmiuden lisäksi on työtä tehty myös muilla rintamilla 2025, mutta työtä on tarpeen jatkaa 2026, erityisesti paikallista yrittämistä ja yritysneuvontaa ajatellen.

#### 1.5. VALVONNAN VAIKUTTAVUUS

Valvonnan vaikuttavuutta ei ole kovin helppoa arvioida. Resurssivähyys vähentää vaikuttavuutta, mutta samanaikaisesti riskiarvioinnin perusteella tehtävä priorisointi johtaa siihen, että suurimmat ja riskialttiimmat kohteet valvotaan suhteellisen hyvin.

Valvonnalle tunnusomaista on, että valvontaa eniten tarvitsevat eivät hae sitä. Yksikössä on hyvää paikallistuntemusta, mikä tehostaa valvontaa. Hyvä kontakti toimijoihin edesauttaa syntyvien poikkeamien johdosta tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tehokkaasti. Milloin vakituiset valvontatoimenpiteet eivät ole riittäneet, yksiköllä on ollut hyvä valmius ryhtyä pakkotoimenpiteisiin.

Valvonnan yhdenvertaisuutta on aiemmin kritisoitu, koska se ei ole toteutunut kansallisten ratkaisujen vuoksi. Valtion toiminta on johtanut siihen, että alueen yrittäjät eivät ole saaneet samaa tietoa ruotsiksi ja suomeksi. Tilanne on parantunut, mutta edelleen joudutaan pyytämään ja muistuttamaan tarpeesta ja oikeudesta käyttää toista kotimaista kieltä. Alueen erityispiirteiden vuoksi sekä huomioiden suuri tiedon ja valistuksen tarve on tärkeää, että materiaalia tuotetaan kattavasti myös keskeisten viranomaisten toimesta, jotta paikalliset projektit voivat keskittyä täydentävään materiaaliin, joka huomioi alueen erityistarpeet ja -piirteet.



Yksikkö on huolehtinut Oiva-arviointien pitämisestä samalla skaalalla tarkastajien välillä. Viikkotapaamisia pidetään ajankohtaisten asioiden ja kysymysten keskustelemiseksi, jotta ne voidaan ratkaista mahdollisimman nopeasti. Myös monitoroinnit (vertaisarviointit) ovat auttaneet pitämään arviointit mahdollisimman samanlaisina. Pakkotoimien käyttö on jakautunut melko tasaisesti tarkastajien välillä.

Eteläkärjen ympäristöterveys osallistuu kaikkien alueensa kuntien ja yhden valtion toimijan sisäilmatyöhön. Yhteinen moniasiantuntijallinen työ johtaa asioiden tehokkaampaan hoitoon ja parantaa tiedon kulkua sekä tiedotusta. Tiedotuksen tarve näyttää kasvavan, kun esim. sosiaalisen median kautta leviää enenevissä määrin virheellistä tietoa laajallekin. Ehkäisevän päihdetyön työryhmien työskentelyyn osallistuminen johtaa ruohonjuuritason tiedonvaihtoon kuntien tulevien tehtävien ytimessä terveydenhoitouudistuksen jälkeen.

Virve-laitteiden käytön säännöllinen harjoittelu on ylläpitänyt käytännön valmiutta myös vuonna 2025. Myös Hangon vesi liikelaitos osallistuu harjoituksiin, mikä omalta osaltaan parantaa valmiutta. Pyyntöjen mukaisesti yksikkö on myös järjestänyt opastusta ja harjoituksia kunnille Virven käytössä. Legionellasta tiedottaminen sekä huonoista vesituloksista johtuvien käytäntöjen kertaaminen suurempien vesilaitosten kanssa olivat terveydensuojelun painopisteenä vuoden aikana. Tiedottaminen ja valmius pysyvät tärkeinä asioina myös tulevaisuudessa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että toteutettu valvonta on tehokasta. Jatkuva koulutus ja yhteistyö muiden viranomaisten kanssa johtavat asiantuntevaan ja kehityshalukkaaseen henkilökuntaan. Yksikkö pyrkii siihen, että vuoropuhelu kohteiden kanssa olisi hyvää, mutta ei myöskään pelkää ryhtymisestä pakkotoimenpiteisiin, mikäli se on tarpeen kuluttajien terveyttä tai taloutta ajatellen. Valmius tavanomaisiin erityistilanteisiin on hyvällä rutiinitasolla. Valmiutta parannetaan yleisellä tasolla ja yllättävät tapaukset on voitu hoitaa rutiinilla ja ilman että ongelmat ovat levinneet tai toistuneet.

Ympäristöterveys on myös osansa kunnallisten strategioiden toteuttamisessa. Yhteistyökuntien strategioihin viitaten Eteläkärjen ympäristöterveys on toteuttanut toimivaa, kaksikielistä ja asiantuntevaa palvelua. Toimiva ja tarkoituksenmukainen valvonta edistää myös sujuvaa yrittämistä ja tukee asukkaiden hyvinvointia.

## 2. LAATUJÄRJESTELMÄ

Laatujärjestelmää on ylläpidetty ja päivitetty aktiivisesti vuonna 2025 yhdessä valmiusjärjestelmän kanssa. Molemmat järjestelmät nivoutuvat toisiinsa ja kattavat valvonnan ja valmiuden keskeiset osiot. Valmiutta silmälläpitäen luodut työtavat ovat olleet hyödyksi ja luoneet perustan myös vuoden 2025 ratkaisuille. Toiminnan laatua on seurattu järjestelmän puitteissa. Tarkastajien monitorointia on tehty kollegiaalisina arviointeina (peer evaluation)



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

suunnitelman mukaisesti. Yksi sisäinen auditointi tehtiin vuoden aikana koskien tarkastusdokumenttien sisäisiä prosesseja. Auditointia ei kuitenkaan ehditty viimeistelemään vuoden 2025 aikana.

Vuoden 2024 valvontasuunnitelman toteuman arvioinnin johdosta todettu toimenpidetarve koskien koulutusta on toteutettu vuoden 2025 aikana.

Auditointien ja seurantojen tuloksia käytetään parantamaan toiminnan laatua ja tuomaan jatkuvaa parantamista.

Yhteenvedona todettakoon, että valvontasuunnitelma on käytössä, sitä käytetään ja kehitetään yksikössä ja se vastaa niin ollen sille asetettuja odotuksia.

### 3. VALVONTATULOJEN JAKAUMA

Valvonnan tulot olivat 336 584 € (340 601 € vuonna 2024), josta 142 164 (154 303 € vuonna 2024) perusmaksuja ja 194 420 € (186 298 € vuonna 2024) valvonnan suoritteista. Tulot ja niiden jakauma vastaavat suurelta osin edellisen vuoden vastaavia lukuja. Tulot perus- ja vuosimaksuista ovat kuitenkin taas vähentyneet jonkin verran. Huomioiden inflaatiotilanteen ja että lakimääräisissä perus- ja vuosimaksuissa ei ole indeksitarkistusta, vähenee perusmaksujen merkitys ajan kuluessa.

Valvonnan menot olivat n. 570 000 € (ilman valtion tehtävien menoja ja eläinlääkinnän hallintoa). Tulot vastasivat siis 59 % valvonnan menoista, mikä on samalla tasolla kuin aiempina vuosina (64 % vuonna 2024). Tulotasoa on kuitenkin pidettävä hyvänä. Lainsäädännön muutosten edellyttämä neuvontaa toteutetaan, jolloin tulojen kattavuus pienenee. Tupakan vähittäismyyntiluvat eivät ole vähentyneet odotetulla tahdilla, mutta laskee kuitenkin ja tulee jatkossa pienentämään tuloja. Mikäli lakimääräisiä maksuja ei korjata inflaatiota silmällä pitäen pienenee myös niiden merkitys jatkuvasti.

Taulukko 5: Valvonnan tulonjako vuonna 2025

Valvonnan osa-alue	Suunnitelmallisen valvonnan tulot (€)	Tulot ilmoituksista ja hakemuksista (€)	Vuosimaksut (€)	Muut tulot (€)
Elintarvikkeet	89 718	13 810	64 650	124 (lausunnot, todistukset)
Terveystuojelu	47 419	2 201	23 550	8 692 (näytteet)
Tupakka		7 671	61 000	994
Nikotiinivalmisteet			1 856	



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

Muut tulot				14 289
------------	--	--	--	--------

Luvut eivät käytännössä ole täysin verrannollisia kirjanpitoon, koska ne on kerätty raportointiohjelmalla. Myös poistot pienentävät tilinpäätöksen tuloja. Yksikölle tilitettävien maksujen lisäksi tehtiin myös 28 (15 vuonna 2024) päätöstä elintarvikelain mukaisista seuraamusmaksuista. Nämä maksut menevät valtiolle. Seuraamusmaksu on melko uusi työkalu valvonnassa, se on ollut käytössä vuodesta 2022. Maksu on osoittanut tehostavansa valvontaa. Yksittäisten seuraamusmaksujen suuruus vaihteli 150 €-1200 € välillä, kokonaissumman noustessa 10 500 € (7700 € vuonna 2024). Ks myös 1.1. Valvonta.

#### 4. ELÄINSUOJELU JA ELÄINTAUTIEN EHKÄISY

Valvontaeläinlääkäri virka on kokoaikainen virka, jossa n 30 % työajasta on varattu elintarvikevalvontaan ja 70 % valvontaeläinlääkärehtäviin. Vuonna 2025 resurssi toteutettiin kahden työajan jakaneen osa-aikaisen resurssin kautta. Kuten aiemminkin on n. 0,8 htv kulunut suoraan valtiollisiin tehtäviin. Elintarvikevalvontaan kulunut aika oli jälleen suunniteltua pienempi, tarpeiden oltua suurempia eläinsuojelupuolella. Tämä ai vaikuttanut merkittävästi elintarvikevalvontaan, koska alueen hyväksytyt elintarvikehuoneistot ovat pieniä ja toiminta on ollut odotettua vähemmän. On kuitenkin aivan selvää, että yksintyöskentelyn tehtävässä on liian uuvuttavaa ja aiheuttaa turhia henkilöstövaihdoksia kaikista tukitoimista huolimatta. Toimenpiteitä tätä silmällä pitäen oli sisällytetty jo vastaavan vuoden 2024 raporttiin ja keskusteluita on käyty lähiyksikön kanssa, tuloksetta. Siksi on jo toteutettu toimenpide vuodelle 2026 lisäämällä valvontaeläinlääkäriresurssia puoliaikaisella viralla. Näin valvontaan saadaan tehokkuutta samalla kun työsuojelu tulee huomioitua paremmin.

Alue on eläintautien riskialuetta, mm. maantieteellisen sijaintinsa ja satamien vuoksi. (Ks myös kohta 1.1.). Onnistuneen valvonnan kannalta on hyvin tärkeää, että hallinto-oikeuksien käsittelyyn päätyvät asiat myös voidaan ratkaista sujuvasti.

Valvontaeläinlääkäri ja hänen sijaisensa on tehnyt 54 (47 vuonna 2024) tarkastuspöytäkirjaa, päätöstä ja lausuntoa. Tarvittaessa näytteitä on otettu eläintautien seuraamiseksi.

Suuremmissa ja monimutkaisemmissa tapauksissa on tarvittu myös muiden viranomaisten tukea. On selvää, että vakiintunutta yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa tarvitaan tapausten monimutkaistuesssa. Poliisia käytetään virka-apuna jos sitä pidetään tarpeellisena ja kaksi terveystarkastajista on nimetty auttamaan työläissä tapauksissa, mutta he tekevät tätä oman toimen ohessa. On edelleen tärkeää kehittää yhteistyötä poliisin kanssa, erityisesti



eläinsuojelussa. Yhteistyökokousta poliisin kanssa ei pidetty vuonna 2025, mutta yhteistyöstä on keskusteltu poliisilaitoksen johdon ja Hangon kaupungin johdon välisessä neuvottelussa. Suunnitelmana on, että paikallisia kokouksia jälleen pidettäisi ainakin kerran vuodessa vuonna 2026.

Olisi tärkeää parantaa valtion viranomaisten kielitaitoa paikallisten toimintojen vähentyessä.

Paikallisten eläintautiepäilyjen yhteydessä on havaittu tarvetta paikalliselle tiedottamiselle. Kansallisilla viranomaisilla ei ole tapana tiedottaa yleisölle eläintautiepäilyistä. Läänin reunamaiden pienillä paikkakunnilla tämän tapaiset asiat kuitenkin huomataan nopeasti ja yksikkö onkin päättänyt tiedottamaan omasta työstään suurempien väärinymmärrysten ja huhujen välttämiseksi. Aluhallintovirasto voisi sopeuttaa tiedottamissuunnitelmiaan huomioimaan paikalliset olosuhteet kun kyseessä on niinkin heterogeeninen alue kuin Uusimaa.

#### 5. ELÄINLÄÄKINTÄ

Eläinlääkintähuolto toteutetaan osittain ostopalveluilla, osittain omien viranhaltijoiden voimin. Palveluiden tuottamisen lähtökohta on, että ne eivät kilpaile yksityisten toimijoiden kanssa, vaan täydentävät sitä. Kunnat ovat halunneet palveluita tuotettavan minimitasolla. Päivystyspalveluita ostetaan 24 h/päivä tuotantoeläimille ja muille eläimille virka-ajan ulkopuolella. Oma praktikko vastaa tuotantoeläinten kiireettömästä hoidosta. Praktikkoeläinlääkäri myös sijaistaa valvontaeläinlääkäriä akuuteissa tapauksissa.

Taulukko 6: Eläinlääkinnän potilaiden jakauma kunnallisissa palveluissa vuonna 2025

	Tuotantoeläimet	Muut eläimet
Praktikkoeläinlääkäri/ei kiireelliset tuotantoeläimet	131	
Päivystyspalvelut/kiireelliset	203	1377

Potilaiden määrä vastasi palveluntuottajan odotuksia. Hoitoa on voitu järjestää lisääntyneestä asiakasmäärästä huolimatta, mikä olisi voinut olla vaikeata aiemmalle omalle organisaatiolle, vaikka osa asiakkaista epäilemättä onkin kesävieraita. Praktikkoeläinlääkäriin potilasmäärät osoittavat, että täydentäviä kiireittämiä palveluita tarvitaan, vaikka asiakasmäärä on pieni. Yksityinen sektori on hoitanut muun eläinlääkintähuollon.

Kuten jo aiempina vuosina on todettu, on eläinlääkinnän organisaatiomuutos huomattavasti vähentänyt yksikön hallinnollista työtaakkaa ja suurin osa työstä on voitu tehdä normaalin työajan puitteissa. Työaikaa on myös vapautunut valvontaan ja muutos on niin ollen johtanut resurssien tehokkaampaan käyttöön. Tuotetut palvelut ovat toimineet sujuvasti ja asiakkaat vaikuttavat yleisesti ottaen tyytyväisiltä nykyiseen järjestelmään. Yksityisen sektorin



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 4

26.03.2026

palveluiden ollessa kattavia alueella ja palveluita ollessa tarjolla sekä tuotanto- että muille eläimille kunnalliset tarjonnan lisäksi, näyttävät kunnalliset ja yksityiset palvelut täydentävän toisiaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Aiempaan verrattuna päivystystä hoitaa useampi ja opintonsa loppuun saattaneet eläinlääkärit. Järjestelmä on toimintavarmempi ja niin ollen potilasturvallisempi kuin mitä kunta itse pystyi tuottamaan käytössä olevilla resursseilla.

Potilasmäärä vaihtelee huomattavasti eri vuodenaikoina, tarve on suurin kesäkuukausina. Tarkasti ottaen on kunnalla ainoastaan velvollisuus järjestää palveluita omille asukkailleen, mutta turismi- ja kesämökkielinkeinoja voisi vahingoittaa ulkopaikkakuntalaisten asiakkaiden kova karsiminen. Nyt päivystävien eläinlääkärien määrän johdosta (6) suurien asiakasmäärien hoitaminen mahdollistuu ilman, että yksittäiset henkilöt rasittuvat liikaa. Kunnan olisi hyvin vaikea sovittaa toiminta tarpeeseen eri vuodenaikoina ja samalla ylläpitäen tarkoituksenmukaista toimintaa yksittäisille viranhaltijoille elinkeinonharjoittajina. Saadun palautteen määrä on laskenut oman organisaation jälkeen ja saatu palaute antaa kuvan toimivista palveluista, joihin suurin osa on tyytyväisiä.

#### 6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPITEET

Yhteenvetona todettakoon, että valvonta toteutui hyvin valvontatarpeen huomioiden. Eläinlääkintä on toiminut suunnitellusti. Eläinsuojelun ja eläintautien ehkäisyn ongelmien ratkaisemiseksi tehtäviin toimiin on ryhdytty jo alkuvuodesta 2026, koska akuutti tarve korjata tilannetta ilmeni jo syksyllä 2025.

Yhteistyötä on voitu edelleen kehittää usealla taholla ja työ jatkuu 2026. Erytisesti tullaan huomiota kiinnittämään yhteistyöhön kunnallisten yritysneuvojien ja elinvoimapalveluiden kanssa, jotta voidaan yhdessä edistää asiantuntemusta ja edellytyksiä laadukkaalle yrittämiselle. Myös yhteistyötä poliisin kanssa tulee edelleen edistää.

Asenteiden kentällä muuttuessa paikoin yhä välinpitämättömämmäksi lainsäädäntöä kohtaa ja kommunikaation käydessä vaativammaksi on tärkeää että valvonnan henkilökunta saa tarpeeksi tukea ja harjoitusta mahdollisia tilanteita silmällä pitäen. Silloin on myös tärkeää, että selkeä tuki ylemmiltä viranomaisilta jatkuu.

Olisi valvonnan tehokkuuden ja kohteiden oikeussuojan kannalta tärkeää, että tuomioistuinten käsittelyajat olisivat lyhyempiä. Nyt syntyy turhia, pitkiä odotusaikoja ja käytännössä voi olla tarpeen ryhtyä lisätoimiin kuluttajan terveyden suojaamiseksi, vaikka aiempi käsittely on vielä meneillään. Tämä voi vaikuttaa ristiriitaiselta kohteen ja tarkkailijoiden näkökulmasta.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 4 26.03.2026

Vuonna 2025 aloitettu sisäinen auditointi viedään loppuun vuoden 2026 alkupuoliskolla, tarvittaessa auditointi voidaan yhdistää vuoden 2026 sisäiseen auditointiin laajemman ja paremman kokonaisuuden aikaan saamiseksi.

Tarve osallistua tehostettuun valmiusyhteistyöhön huomioidaan jatkossa toiminnan suunnittelussa.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta kirjaa yllä olevan tiedoksi ja lähettää asian tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle sekä Ruokavirastolle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 56	05.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 18	26.01.2026
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 5	26.03.2026

## Eläinlääkintä vuodesta 2027 eteenpäin

ETYT 05.11.2025 § 56

Eteläkärjen ympäristöterveyden eläinlääkintähuolto on yhteistyökuntien toiveiden mukaisesti järjestetty minimitasolla vuodesta 2017. Yksi viranhaltija on täydentänyt yksityistä tarjontaa ja huolehtinut tuotantoeläimistä, erityisesti niiden terveydenhuollosta, samalla kun hän on toiminut valvontaeläinlääkärin sijaisena akuuteissa tapauksissa. Muilta osin on päivystyspalveluja ostettu yksityistä tarjontaa täydentämään. Järjestelmä on yleisesti ottaen toiminut hyvin, kulukehitys sopimuskaudella on ollut tiedossa, riskit melko pieniä ja valitukset asiakkailta hyvin harvinaisia. Sopimuskausien väliset hintavaihtelut ovat kuitenkin herättäneet keskustelua. 1.1.2026 alkaen on palvelujen laajuutta tarkasteltaessa myös huomioitava muutokset eläinlääkintähuoltolaissa (285/2023).

Nykyisen sopimuksen umpeutuessa vuoden 2026 lopussa on jo nyt tarpeen aloittaa eläinlääkintähuollon laajuutta ja järjestämistä.

Eläinlääkintähuollon 8-10 § määrittää julkisen järjestämisvastuun eläinten terveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi. Turvattavia palveluja ovat:

- yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- eläinterveyskäynnit, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- rokotus;
- loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävillä naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
- kastratio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juokutusmahaleikkaus;



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 56	05.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 18	26.01.2026
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 5	26.03.2026

- perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;
- eläimen lopetus.

Järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella, mutta 8 § huomioon ottaen huomioon, tulee järjestää ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville eläimille. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikutuksen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkäriapu).

Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuullisen alueellisen saatavuuden sekä 2 momentissa mainittujen ja muiden järjestäjälle tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten.

Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan.

Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 56	05.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 18	26.01.2026
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 5	26.03.2026

Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkärin vastaanotolle.

Lisäksi tulee virka-ajan ulkopuolella tarvittavaa kiireellistä eläinlääkäripalvelua varten tulee järjestää päivystyspalvelu yhteistoiminnassa järjestäjien kesken yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla päivystysalueella.

Päivystysaluetta varten on järjestettävä keskitetty palvelu yhteydenottoja varten.

Keväällä 2025 tehtyjen selvitysten perusteella on selvää, että yksityinen sektori hoitaa suuren osan eläinlääkintähuollosta alueella. Kokonaiskustannusten kannalta on ollut tarkoituksenmukaisinta hankkia sekä pien- että tuotantoeläimet kattava kokonaisratkaisu. Edellisen tarjouskierroksen yhteydessä syksyllä 2024 tarkastettiin myös yhteistyömahdollisuudet toisten yksiköiden kanssa, ilman havaittavia todellisia tuloksia tai mahdollisuuksia kohtuullisiin palveluihin. Kunnalla ei myöskään ole oikeutta kilpailla merkittäväällä tavalla yksityisen sektorin kanssa, samalla on kun on tarpeen varmistaa, että joitakin keskeisiä palveluja on saatavilla. Yhteistyökunnat ovat tähän asti toivoneet palveluiden järjestettävän minimitasolla. Päivystyspalveluiden hankinta on tuonut toimintaturvallisuutta palveluihin, säästänyt resursseja ja vähentänyt kuntien henkilöstöriskiä. Lainsäädäntö huomioiden olisi oma tuotanto väistämättä rajattua, mutta se olisi myöskin työlästä ja tehotonta. Tämän kaltaisiin, melko rajattuihin tehtäviin olisi vaikea löytää henkilökuntaa. Henkilökunnan halutessa tarjota lainsäädäntöä laajempia palveluja, tulisi tämä tehdä kunnallisen palvelun ulkopuolella, mikä johtaisi vaatimaan raportointiin ja seurantaan.

Aiemmissa sopimuksissa on laatuvaatimuksia asetettu mm. hoidon tavoitettavuuteen tietyssä ajassa, toimintapaikoista alueella sekä kielitaitovaatimuksia. Tämän kaltaiset ehdot voisivat edelleen olla ajankohtaisia mahdollisessa hankinnassa.

Aikataulullisesti tulee päätökset järjestämisen preferensseistä tehdä ennen huhtikuuta 2026, jotta tarvittavat järjestelyt vuodelle 2027 voidaan tehdä. Voi myös olla tarpeen kuulla sidosryhmiä, kuten tuotaneläintoimijoita tai mahdollisia palveluntuottajia, ennen kuin päätös tehdään. Työ tulee kuitenkin aloittaa kuulemalla yhteistyökuntia järjestettävien palveluiden laajuudesta sekä mahdollisista erityispiirteistä tai järjestämismuodoista palveluille.

#### Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta pyytää yhteistyökuntien lausuntoa eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä vuodesta 2027 eteenpäin. Erityisesti toivotaan, että kantaa otetaan:



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 56	05.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 18	26.01.2026
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 5	26.03.2026

- Tuleeko palvelut järjestää perustasolla vai koetaanko tarvetta lisäpalveluille

Lausunnon pyydetään olevan Eteläkärjen ympäristöterveydellä ennen 30.1.2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 18

Eteläkärjen ympäristöterveyden eläinlääkintäpalvelut on ulkoistettu vuodesta 2017. Näin on saatu vakaampi hyvälaatuinen palveluntuotanto, joka hyvin vähäisessä määrin kilpailee paikallisten yrittäjien kanssa samalla kun paikalliset eläinelinkeinot ovat saaneet asiantuntevia tukipalveluja toiminnalleen. Taloudelliset tekijät on tunnettu ja toiminnan riskit ovat olleet pienet. Toiminnan järjestäminen minimitasolla on ollut ongelmattonta.

Jatkossa on Hangon kannalta tärkeää, että riittävää hoitoa saadaan edellytetyssä ajassa koko alueella. Koska alueella on kuitenkin paikallista yksityistä tarjontaa, on riittävää, että kunnalliset palvelut järjestetään minimitasolla. Näin ollen kunnassa ei ole tarpeen järjestää lisäpalveluja.

Järjestäjän näkökulmasta on tärkeää, että taloudelliset ja henkilöstöriskit pysyvät mahdollisimman pieninä, minä on huomioitava toimintaa suunniteltaessa.

Ehdotus

Hangon kaupunginhallitus antaa yllä olevan valmistelun lausuntonaan asiassa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 5  
420/11.06.00/2023

Liitteet: Lausunto Raaseporin kaupungin Tekniseltä lautakunnalta 20.1.2026 § 18  
Lausunto Inkoon Kunnanhallitukselta 9.2.2026 § 26  
Puitesopimusluonnos

Kaikki yhteistyökunnat ovat antaneet lausuntonsa Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan pyynnöstä (ETYT 5.11.2026, § 56). Hangon kaupunginhallituksen lausunto yllä, Inkoon ja Raaseporin lausunnot liitteenä.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 56	05.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 18	26.01.2026
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 5	26.03.2026

Lausuntojen perusteella kunnat ovat yhtenevästi sitä mieltä, että palvelut järjestetään vähimmäistasolla ja tehokkaasti. Myös palvelukieliin ja hoitoon pääsyyn on kiinnitetty huomiota. Lausunnoissa erikseen esille nostettujen asioiden huomioimisesta tehty erillinen dokumentti täydentävänä materiaalina.

Ulkoistetut palvelut ovat ilman muuta tehokkaita ja pitävät kuntien riskit matalina. Kilpailutilanteen huomioiden on selvää, että kunnalle kuuluva, mutta viranhoidon ulkopuolinen eläinlääkintähuolto on kilpailutettava. Tarjouspyynnön muotoilussa on huomioitu kuntien lausunnot, lainsäädännön vaatimukset sekä eläinlääkintähuollon valtakunnallinen valvontaohjelma 2026-2028. Kunnille on kokonaisvaltaisesti edullisinta pyytää tarjoustaan pieneläinten ja tuotantoeläinten yhteisestä ympärivuorokautisesta eläinlääkintähuoltolain (285/2023) luvun 3 8 § mukaisesta päivystyspalvelusta. Tämä siksi, että tuotantoeläintapausten määrä päivystysaikana on niin pieni, että se voidaan hoitaa samanaikaisesti pieneläinpäivystyksen kanssa. Muuten riskinä on joutua maksamaan kahdesta rinnakkaisesta päivystyksestä, joilla on periaatteessa sama kustannuspohja.

Sopimusluonnos liitteenä. Siinä on asetettu laadullisia vaatimuksia lähinnä koskien vastausaikaa, vastauspalvelua, etäisyyttä hoitoon, henkilökunnan määrää, kielitaitoa sekä kunnallisen eläinlääkäritaksan soveltamista. Myös raportoinnille ja yrityksen velvollisuuksien hoidolle on asetettu vaatimuksia, kuten aiemminkin. Ehdotettu sopimuskausi on 2 vuotta, 1+1 vuoden optioilla. Valinta ehdotetaan tehtäväksi palveluiden hinnan perusteella.

#### Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy ehdotuksen sopimukseksi kunnallisista eläinlääkäripalveluista sekä pyytää hankintapäällikköä toteuttamaan dokumentaation perusteella kilpailutuksen siten, että päätös asiassa voidaan tehdä toukokuun 2026 aikana. Hankintapäällikkö valtuutetaan tarvittaessa tekemään teknisiä ja kielellisiä korjauksia tarjouspyyntöön sekä tarvittaessa keskeyttämään meneillään olevan hankintaprosessin tosiasiallisista ja perustelluista syistä johtuen.

#### Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

#### Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 13	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 6	26.03.2026

### Tupakkalain mukaiset pakkotoimet, Bug's center

ETYT 20.03.2025 § 13

Täydentävä materiaali:  
Inspektionsprotokoll 17.01.2025

Tarkastuksilla 05.11.2020 ja 10.01.2023 oli todettu, että tupakanmyynnin omavalvontasuunnitelmaa tai kirjanpitoa omavalvonnan suorittamisesta ei voitu esittää. Toiminnanharjoittajaa oli näihin tarkastuksiin kuuluvissa tarkastuspöytäkirjoissa ohjeistettu laatimaan uusi omavalvontasuunnitelma, jos alkuperäinen oli kadonnut, sekä suorittamaan omavalvontaa sen mukaisesti. Toiminnanharjoittajaa oli molemmilla kerroilla ohjattu Valviran omavalvontasuunnitelmamalliin, aikaisemmassa pöytäkirjassa jopa malliin vievällä suoralla linkillä.

07.01.2025 suoritettulla tarkastuksella samaa ongelmaa oli edelleen; omavalvontasuunnitelmaa tai kirjanpitoa omavalvonnan suorittamisesta ei vieläkään voitu esittää. Lainsäädännön vaatimukset ovat tältä osin selkeitä ja toiminnanharjoittajalle on useita kertoja annettu neuvoja ja ohjeita asiassa. Tämän johdosta toiminnanharjoittajaa kuultiin ehdotetusta tupakkalain (549/2016) 96 §:n mukaisesta määräyksestä. Tämän pykälän mukaan kunnallinen valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan korjaamaan tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaista toimintaa, tai kieltää kyseisen toiminnan. Tällaiset säännökset ovat vaatimus omavalvontasuunnitelmasta ja omavalvonnan suorittamisen kirjaamisesta.

Tämän johdosta ehdotettiin 17.01.2025 päivätyssä tarkastuspöytäkirjassa määräys, jossa toiminnanharjoittajaa määrätään 1) laatimaan kirjallinen omavalvontasuunnitelma sekä 2) kirjaamaan omavalvonnan suorittaminen, mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 03.04.2025. Jos kirjallista omavalvontasuunnitelmaa olisi esitetty Eteläkärjen ympäristöterveydelle olisi määräyksen ensimmäinen osa rauennut. Määräyksen toinen osa, omavalvonnan suorittaminen ja sen tulosten kirjaaminen, tulee tehdä jatkuvasti, vaikkakin kirjanpitoa olisi esitetty Eteläkärjen ympäristöterveydelle. Pitkällä aikavälillä lainvastaisen toiminnan kieltäminen voi myös tulla kyseeseen, jos määräystä ei noudateta.

Toiminnanharjoittajalle annettiin tilaisuus esittää mielipiteensä ehdotuksesta sekä antaa tietoja asiassa ennen kuin Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta tekee päätöksen sellaisesta määräyksestä. Mahdollista vastinetta voitiin antaa kirjallisesti viimeistään 07.02.2025. Toiminnanharjoittaja lähetti tarkastuspöytäkirjan johdosta tekstiviestin 20.01.2025, jossa muun muassa pyydettiin ohjeita tupakanmyynnin omavalvonnasta. Vastausta siihen, pidetäänkö viesti kuulemisen vastineena, ei ole tullut. Toiminnanharjoittajaa



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 13	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 6	26.03.2026

ohjattiin Valviran ohjeisiin ja omavalvontasuunnitelmamalliin sähköpostitse samana päivänä.

Toiminnanharjoittaja lähetti kuvan tulostetun omavalvontasuunnitelman ensimmäisestä sivusta tekstiviestitse 23.02.2025. Tälle sivulle on täytetty toimipaikan yhteystiedot ja myynnin vastuuhenkilöt. Kopio tai kuvat omavalvontasuunnitelman muista sivuista pyydettiin 24.02.2025 ja muistutus lähetettiin vielä 27.02.2025. Täydennys saapui tekstiviestitse 07.03.2025. Siitä selviää henkilökunnan perehdytys omavalvontaan. Tietoja omavalvontaan kuuluvista tuoteryhmistä, sekä miten varmistetaan, että pakkausmerkinnät ovat lainsäädännön mukaisia ja että tuotteista on tehty vaaditut ilmoitukset, ei kuitenkaan käy ilmi. Kirjanpitoa ikätarkastuksista ei myöskään ole saatu.

Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt kattavaa tupakanmyynnin omavalvontasuunnitelmaa tai kirjanpitoa omavalvonnan suorittamisesta. Tämän takia on tarpeen ryhtyä tupakkalain mukaisiin pakkotoimiin. (Pulkkanen)

#### Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta päättää pakkotoimista alla olevan ehdotuksen mukaisesti:

#### VASTUUSSA OLEVA OSAPUOLI

Bar & Grill Ekenäs Ab (y-tunnus 2733330-7)  
Baggöntie 1  
10650 Tammisaari

#### KOHDE

Bug's Center  
Baggöntie 1  
10650 Tammisaari

#### PÄÄTÖS

Tupakkalain (549/2016) 96 §:n nojalla määrätään Bar & Grill Ekenäs Ab

- 1) päivittämään kirjallista omavalvontasuunnitelmaa tupakkalain alaisten tuotteiden myynnille siten, että se vastaa lainsäädännön vaatimukset
- 2) alkamaan kirjaamaan omavalvonnan suorittaminen mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 03.04.2025.

Viranhaltija voi kumota määräyksen osittain tai kokonaisuudessaan kun toiminnanharjoittaja on esittänyt omavalvontasuunnitelman ja kirjanpidon omavalvonnan suorittamisesta Eteläkärjen ympäristöterveydelle.

#### PERUSTELUT

Määräystä perustellaan:

Tupakkalain (549/2016) 54 §:llä, jonka mukaan tupakkatuotteita, tupakan vastikkeita, tupakointivälineitä, sähkösavukkeita tai nikotiininesteitä myyvän elinkeinonharjoittajan on kustannuksellaan laadittava ja toteutettava



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 13	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 6	26.03.2026

omavalvontasuunnitelma 53 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen kieltojen (kielto myydä tai muutoin luovuttaa tai välittää yllä mainitut tuotteet alle 18-vuotiaalle) noudattamiseksi.

Tupakkalain (549/2016) 96 §:llä, jonka mukaan kunta, jos se valvontatehtävässään havaitsee alueellaan tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaista toimintaa, voi kieltää tällaisen toiminnan.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden vähittäismyynnistä (593/2016) 4 §:llä, jonka mukaan tupakkalain 54 §:ssä tarkoitettussa omavalvontasuunnitelmassa on oltava tieto omavalvonnan vastuuhenkilöstä sekä luettelo tuoteryhmistä, joita omavalvonta koskee.

Omavalvontasuunnitelma on päivitettävä tarvittaessa.

Omavalvontasuunnitelmaan on tehtävä seuraavat kirjaukset:

- 1) toteutetut uusien työntekijöiden perehdytykset;
- 2) ikätarkastuksiin liittyvät myynnin ongelmatilanteet sekä välitysepäilyt;
- 3) ongelmatilanteiden ja viranomaisten tarkastusten vuoksi toteutetut toimenpiteet.

Omavalvontasuunnitelma on pidettävä yhtenä kokonaisuutena myyntipaikan työntekijöiden saatavilla. Se saadaan yhdistää osaksi elintarvikehuoneiston muita omavalvontasuunnitelmia. Edellä 2 momentissa tarkoitettut kirjaukset on säilytettävä kuluvan kalenterivuoden ja sitä seuraavan kalenterivuoden ajan.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 6  
153/11.06.00/2025

Täydentävä materiaali:  
Inspektionsprotokoll 03.12.2025

Tupakkalain mukaisella seurantatarkastuksella 24.11.2025 Bug's centeriin, Baggöntie 1, 10650 Tammisaari (y-tunnus 2733330-7) todettiin, että toimipaikalta löytyi kaksi eri versiota omavalvontasuunnitelmasta, jotka yhdessä sisälsivät suurimman osan vaadituista tiedoista. Toimija siirsi tiedot uudempaan versioon tarkastuksen aikana ja täydensi sitä vielä puuttuvilla tiedoilla. Toimija aloitti myös ikätarkastusten kirjanpidon vuosiyhteenvetona, aikaisemmin todetun tarpeen mukaisesti. Koska päivitetty omavalvontasuunnitelma löytyi ja ikätarkastusten kirjanpitoa oli aloitettu, voitiin 20.03.2025 annettu määräys kumota. Asia palaa rutiinivalvonnan piiriin. (Pulkkänen)

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta kirjaa asian tiedoksi.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 13	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 6	26.03.2026

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 42	07.11.2024
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 7	26.03.2026

### Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet / Gastro Café Lavanderia

ETYT 07.11.2024 § 42

Täydentävä materiaali:

Tarkastuspöytäkirja 16.08.2024

Päätös 27.09.2024

Päätöksen käänös 27.09.2024

Tarkastuspöytäkirja 18.10.2024

01.08.2024 tehdyn tarkastuksen yhteydessä kävi ilmi, että toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt velvollisuutensa suorittaa omavalvontaa, sillä henkilökunnan todistukset terveydentilasta ja hygieniapassit eivät olleet tarkastettavissa. Toiminnanharjoittajalla ei myöskään ollut mitään näihin liittyvää kirjanpitoa. Koska omavalvonnasta vastaava henkilö ei ollut tarkastuksella läsnä, toiminnanharjoittajalle annettiin vielä mahdollisuus toimittaa kyseiset asiakirjat tarkastuksen jälkeen, mutta 16.08.2024 päivätyn tarkastuspöytäkirjan valmistumiseen mennessä mitään ei ollut vielä saapunut. Tarkastuspöytäkirjassa toiminnanharjoittajaa ohjeistettiin lainsäädännön vaatimuksista terveydentilan todistusten ja hygieniapassien osalta, sekä kehoitettiin hankkimaan sellaisia henkilökunnalle ja toimittamaan kopiot niistä Eteläkärjen ympäristöterveydelle viimeistään 01.09.2024.

Eteläkärjen ympäristöterveyteen saapui kopiot yhden työntekijän terveydentilan todistuksesta ja hygieniapassista 29.08.2024. Toiminnanharjoittajalta pyydettiin vastaavat asiakirjat muidenkin työntekijöiden osalta sähköpostiviestillä, joka lähetettiin 17.09.2024. Uudeksi määräajaksi annettiin 25.09.2024. Mitään vastausta viestiin tai asiakirjoja ei saapunut.

Koska ohjeistus ja kehotukset eivät olleet riittäneet puutteiden korjaamiseksi, Guha Oy määrättiin 27.09.2024 kiireellisessä järjestyksessä välittömästi varmistamaan, että vain se henkilö, jonka todistus terveydentilasta ja hygieniapassi on esitetty, saa käsitellä pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita, joita tarjoillaan kuumentamattomina, Gastro Café Lavanderiassa. Asia ratkaistiin toiminnanharjoittajaa kuulematta, koska kuuleminen olisi saattanut vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen olisi voinut aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle. Toiminnanharjoittajaa kuultiin kuitenkin ennen asian viemistä Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan käsiteltäväksi. Asiassa ei ole annettu vastinetta.

Toiminnanharjoittaja toimitti kopiot muiden työntekijöiden hygieniapasseista 01.10.2024 ja terveydentilan todistuksista 18.10.2024. Näin ollen toiminnanharjoittaja on täyttänyt määräyksessä asetetut vaatimukset ja määräys voitiin kumota kokonaisuudessaan 18.10.2024. (Pulkkänen)



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 42 07.11.2024  
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 7 26.03.2026

Ehdotus (Kuula) Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy viranhaltijan tekemät toimet ja kirjaa asian tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 7  
459/11.06.00/2024

Täydentävä materiaali:

Tarkastuspöytäkirja määräyksellä 07.11.2025

Toimijan vastine 17.11.2025

Tarkastuspöytäkirja 22.01.2026

Gastro Café Lavanderiaan, Hälleforsintie 1, 10470 Fiskari (y-tunnus 3418839-8) 22.05.2025 tehdyn tarkastuksen yhteydessä kävi ilmi, että ainakin yhdeltä työntekijältä puuttui todistus terveydentilasta. 05.06.2025 päivätyssä tarkastuspöytäkirjassa annettua kehoitusta noudattaen, toimija lähetti kopion puuttuvasta todistuksesta 12.06.2025.

Muista puutteista johtuen toimintaan tehtiin seurantatarkastus paikan päälle 31.10.2025. Tämän yhteydessä selvisi, että toiminnassa työskenteli henkilöitä, joiden todistuksia terveydentilasta ei ollut esitetty. Näin ollen 07.11.2025 päivätyssä tarkastuspöytäkirjassa toimijalle annettiin kiireellisessä järjestyksessä elintarvikelain 55 § ja 64 § mukaisesti määräys välittömästi rajoittaa toimintansa siten, että vain henkilöt, joiden todistukset terveydentilasta on aikaisemmin esitetty valvontaviranomaiselle, saavat käsitellä pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita, joita tarjoillaan kuumentamattomina.

Toimijalla oli aikaa antaa vastine määräyksestä 23.11.2025 saakka ja lähetti sellaisen 17.11.2025. Vastineesta käy ilmi, että henkilöt, joilta todistus terveydentilasta puuttui, eivät olleet sellaisissa tehtävissä, joissa todistus terveydentilasta vaadittaisiin, tai olivat sellaisissa tehtävissä niin lyhyen ajan, ettei niiltä välttämättä vaadittaisi terveydentilan selvitystä. Määräys oli kuitenkin kirjoitettu sellaiseen muotoon, ettei se estänyt tällaisten työntekijöiden tehtäviä. Toimija lähetti 31.12.2025 ajantasaisen lomakkeen henkilökunnan terveydentilan seurannasta. Asia on näin ollen kunnossa senhetkisten työntekijöiden osalta. Asia palaa rutiinivalvonnan piiriin. (Pulkkanen)

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy viranhaltijan tekemät toimet ja kirjaa asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 42	07.11.2024
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 7	26.03.2026

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 8 26.03.2026

### Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Mardos Restaurant

ETYT 26.03.2026 § 8  
106/11.06.00/2026

Täydentävä materiaali:  
Päätös 27.11.2025  
Tarkastuspöytäkirja 4.12.2025

Rutiinitarkastuksella 26.11.2025 todettiin jyräjoiden jätöksiä varastotiloissa. Tarkastuksella annettiin ensi alkuun suullinen määräys tilojen siivoamisesta. Toiminnanharjoittaja määrättiin myös elintarvikelain 55 §, 59 § ja 64 § mukaisesti välittömästi tuhoamaan kaikki mahdollisesti kontaminoidut elintarvikkeet, sekä rajoittamaan toimintaansa (Päätös 27.11.2025).

Toiminnanharjoittaja toimitti 28.11.2025 riittävät tiedot, niin että voitiin todeta, että riittäviin toimenpiteisiin on ryhdytty turvaamaan jäljellä olevien elintarvikkeiden turvallisuus, sekä että pitkäjänteisiin toimenpiteisiin oli ryhdytty puutteen korjaamiselle ja estämiselle jatkossa. Rajoitus purettiin sähköpostitse 28.11.2025 ja purku vahvistettiin kirjallisesti tarkastuspöytäkirjassa (Tarkastuspöytäkirja 4.12.2025). (Sandström)

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy viranhaltijan tekemät toimet ja kirjaa asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 9 26.03.2026

### Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Alan´s Café

ETYT 26.03.2026 § 9  
111/11.06.00/2026

Oheismateriaali:  
Inspektionsprotokoll 23.1.2026  
Inspektionsprotokoll 9.3.2026

Rutiinitarkastuksella 10.12.2025 todettiin jatkuneita puutteita kirjanpidossa henkilökunnan elintarviketyöhön soveltuvuudesta, jolloin toiminnanharjoittajaa kehoitettiin toimittamaan kirjanpito asiasta.

Kun asiakirjoja ei toimitettu määräajan sisällä, määrättiin toimijaa rajoittamaan toimintansa välittömästi, siten että ainoastaan henkilöt, joiden soveltuvuus elintarviketyöhön oli tarkistettu, käsittelisivät pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita (Inspektionsprotokoll 23.1.2026).

Toiminnanharjoittaja toimitti 9.3.2026 riittävät tiedot, sen toteamiseksi, että henkilökunnan soveltuvuudet elintarviketyöhön oli tarkistettu. Rajoitus voitiin purkaa 9.3.2026 (Inspektionsprotokoll 9.3.2026) (Sandström).

Ehdotus (Kuula)(

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy viranhaltijan tekemät toimet ja kirjaa asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 8	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 10	26.03.2026

### Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet / Raaseporin Lihajaloste

ETYT 20.03.2025 § 8

Täydentävä materiaali: Väliaikainen tarkastuspöytäkirja 12.11.2024, Täydentävä pöytäkirja 20.11.2024, ilmoitus elintarvikerikkomuksesta 25.11.2024

11.11.2024 Raaseporin Lihajalosteelle tehdyn tarkastuksen aikana todettiin huomattavia puutteita omavalvonnassa (ks. tarkastuspöytäkirjat). Myös tiloissa ja niiden ylläpidossa oli puutteita. Jo tarkastuksen aikana annettiin kiireellisessä järjestyksessä elintarvikelain 55 § ja 64 § mukainen määräys välittömästi alkaa seuraamaan tuotantotilojen lämpötilaa omavalvonnan puitteissa sekä esittämään avustavan henkilökunnan hygieniaosaamistodistus. Väliaikaisessa tarkastuspöytäkirjassa (12.11.2024) toimijaa kuultiin toiminnan keskeyttämisestä ja tuotteiden takaisinvedosta sekä pyydettiin lisätietoja tehdystä omavalvonnasta.

Toiminnanharjoittaja ilmoitti 13.11.2024 että toiminta keskeytetään välittömästi ja 12.9.-13.11.2024 välisenä aikana valmistetut elintarvikkeet vedetään takaisin. Toiminnan keskeytys todettiin ja takaisinvedon toteutumista seurattiin. Näin ollen ei myöskään ollut tarvetta ryhtyä niihin pakkotoimiin, joista toimijaa oli kuultu.

Toiminnan tauon aikana yritys on tehnyt muutoksia organisaatiossaan. Toiminnassa on tehty muutoksia, tiloja on parannettu ja omavalvontaa täydennetty. Toiminta ja siinä tehdyt muutokset on hyväksytty viranhaltijapäätöksellä 12.2.2025. (Lilloja, Kuula)

Ehdotus (Kuula) Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy viranhaltijoiden tekemät toimet ja kirjaa asian tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 10  
114/11.06.00/2025

Täydentävä materiaali: lista täydentävästä materiaalista liitteineen (salainen, 621/1999, 24 § 1 mom 3)  
Inspektionsprotokoll 23.3.2026, meddelande om utvidgande av förbud 20.3.2026

Toiminta on käynnistetty uudelleen helmikuussa 2025, jonka jälkeen rutiinivalvontaa on suoritettu 18.6.2025 ja 18.11.2025. Tarkastuksilla on havaittu



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 8	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 10	26.03.2026

puutteita pakkausmerkinnöissä, jäljitettävyydessä, allergeenien käsittelyssä ja ilmoittamisessa sekä näytteenotoissa.

18.12.2025 Länsirannikon ympäristöyksikkö otti yhteyttä Eteläkärjen ympäristöterveyteen, koska he olivat tarkastuksellaan havainneet puutteellisesti merkittyjä Raaseporin Lihajalosteen (Pohjankuru) lihatuotteita (täydentävä materiaali, 1.8). Asiaa selvitettiin yrittäjän kanssa heti, ja tapahtumia koottiin yhteen seuraavassa tarkastuspöytäkirjassa.

Ilmitulleiden puutteiden vuoksi elintarvikehuoneistoon suoritettiin uusintatarkastus 19.1.2026. Uusintatarkastuksella todettiin huomattavia puutteita toiminnan omavalvonnassa koskien pakkausmerkintöjä, näytteenottoa, tuotteiden jäljitettävyyttä, allergeeneja sekä näytteenottoa (Täydentävä materiaali 1.7). Toimijaa ohjeistettiin ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin. Koska riittäviin toimiin ei ollut ryhdytty ja yhteydenpito viranomaiseen oli puutteellista, annettiin elintarvikelain 55 § ja 64 § mukainen kiireellinen määräys virheellisten tuotteiden poistamiseksi markkinoilta, sekä toimista vastaavien virheiden ehkäisemiseksi (Täydentävä materiaali 1.4). Toimijalle annettiin mahdollisuus kuulemiseen ennen asian käsittelyä Eteläkärjen Ympäristöterveyslautakunnassa. Toimijan edustaja on lähettänyt sähköpostitse vastineen, jossa on kuvannut tehdyt toimenpiteet sekä toimittanut täydentäviä asiakirjoja (Täydentävä materiaali 1.10). Vastineessa toimija esittää aiottuja muutoksia toimintaan sen varmistamiseksi, ettei vastaavia virheitä jatkossa tapahtuisi. Vastineessa ei käynyt ilmi seikkoja, joiden vuoksi määräystä olisi ollut tarpeen muuttaa.

Toimitettujen asiakirjojen pohjalta suoritettiin uusintatarkastus asiakirjatarkastuksena. Tarkastuksessa todettiin taas vakavia puutteita omavalvonnan näytteenotossa, jäljitettävyydessä sekä allergeenien hallinnassa (Täydentävä materiaali 2.1).

Todetut laiminlyönnit ovat omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa kuluttajan terveydelle, joten toimijalle annettiin 24.02.2026 ehdotus elintarvikelain 56 § ja 64 § mukaisesta kiellosta. Toimijalta saatiin vastine, jossa hän toi esille toimenpide-ehdotuksia toiminnan jatkamiseksi. Toimijalta saadut toimenpide-ehdotukset katsottiin osin riittäviksi, mutta toiminta on ollut niin hallitsematonta, että pakkotoimille todettiin edelleen tarve. Kieltoa ja määräystä muokattiin kuulemisessa todettujen seikkojen perusteella (Täydentävä materiaali 2.2). Käytännössä 27.2.2026 annetut päätökset korvaavat aiemman päätöksen, jota lautakunnan ei täten tarvitse erikseen hyväksyä. Koska jälkimmäiset pakkotoimet ovat edelleen voimassa, tulee niistä tehdä erillinen päätös lautakunnassa.

Toiminnan puutteet ovat laadultaan niin vakavia, että myös poliisille on tehty ilmoitus elintarvikerikkomuksesta (1 Meddelande om förseelse och brott 18.2.2026). Ilmoitusta on myöhemmin täydennetty (2 Kompletterande meddelande till polisen 04.03.2026).



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 8	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 10	26.03.2026

19.3.2026 kävi ilmi, että Raaseporin Lihajaloste Oy on rikkonut Eteläkärjen ympäristöterveyden 27.2.2026 määäämiä pakkotoimia. Tarkastuksella paikan päälle todettiin lisää puutteita pakkausmerkinnöissä ja tuotteista annetuissa tiedoissa. Tuotannon jäljitettävyyys oli puutteellinen. Todettujen puutteiden vuoksi laajennettiin 27.2.2026 annettua kieltoa elintarvikelain 56 ja 64 § mukaisesta koskemaan myös lihaa ja tuotteita joita oli käsitelty, säilytetty tai vastaanotettu elintarvikehuoneistoon 9.6.2026-20.3.2026 välisenä aikana.

Yrityksen esittämien korjaavien toimenpiteiden riittävyyden arviointi osoittaa, että toimet ovat olleet riittämättömiä, niitä ei ole toteutettu riittävällä laajuudella ja että toiminnalta edelleen puuttuu kokonaishallinta. Tämä johtaa sietämättömiin riskeihin kuluttajan terveydelle.

Todetun johdosta on esitetty elintarvikehuoneiston hyväksymisen peruuttamista. Tämä:

- 1) Todettujen hallitsemattomien ja toistuvien vakavien puutteiden ja riskien vuoksi
- 2) Koska toimijan luotettavuus on kyseenalaistettu elintarvikelain 7 § 1 mom 1 kohdan mukaisesti
- 3) Koska toiminta on toistuvasti rikkonut elintarvikemääräyksiä ja yrittäjä ei ole noudattanut Eteläkärjen ympäristöterveyden 27.2.2026 määäämiä pakkotoimenpiteitä
- 4) Koska kiellot ja määräykset eivät ole riittäneet korjaamaan todettuja puutteita ja vaaroja ihmisten terveydelle ei enää voida estää muulla tavoin.

Toimijalla oli mahdollisuus antaa vastine 26.3.2026 kl 12 mennessä.

Toimija on antanut asiassa vastineen 25.3.2026 (täydentävä materiaali Yttrande till Sydspetsens miljöhälsa).

Vastineessa toimija tuo mielipiteenään esille, että toiminnassa ei ole koskaan aiheutettu riskiä ihmisten terveydelle tai otettu vastaan tuotteita puutteellisin dokumentein. Toiminnanharjoittaja myöntää, että tuotetietojen omavalvonnassa on ollut puutteita, mutta pitää seurauksia merkityksettöminä. Edelleen tuodaan esiin, että jäljitettävyyys ei ole riippuvaista läheteluetteloista. Samalla toimija kommentoi tarkastuspöytäkirjassa 23.2.2026 esimerkkeinä käytettyjen tuotteiden alkuperää ja käsittelyä. Toiminnanharjoittajan mukaan tarkastuksilla on tapahtunut väärinkäsityksiä liian nopeiden kommenttien ja hänen osaltaan kielivaikeuksien vuoksi. Toiminnanharjoittaja ehdottaa, että toimintaa jatkossa rajoitettaisiin alihankintatoimintaan, osa varastosta myytäisiin ja toiminnasta raportoitaisiin viikoittain.

Vastineen arviointi johtaa lopputulemaan, että toiminnanharjoittaja ei ole ymmärtänyt toiminnan puutteellisen hallinnan merkitystä. Kuluttajalla aiheutuva riski on ilmeinen, kun jäljitettävyydessä on puutteita, tuotetiedot ovat virheellisiä, virheitä on tunnistusmerkinnöissä, etikettien tiedoissa ja alkuperätiedoissa. Riskiä



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 8	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 10	26.03.2026

lisää se, että toimija on yrittänyt piilotella puutteita ja on myös rikkonut määrättyjä pakkotoimia. Kuvat omavalvonnasta osoittavat, että toimenpiteistä huolimatta tuotteita on lähtenyt talosta virheellisillä merkinnöillä. Riski on suuri, että virheellisyyksiä on nyt havaittua enemmän. Sisäiset tiedot eivät ole yksiselitteisiä ja valvonnan kuva on, että ilman valvonnan toimia olisi toimija edelleen toimittanut tuotteita virheellisillä ja harhaanjohtavilla merkinnöillä. Vastineessa esiin tuodut yksittäiset tuotteet kuuluvat kaikki aiempien toimenpiteiden piiriin ja niitä olisi tullut käsitellä samalla tavalla. Ne ovat selkeitä esimerkkejä puutteellisesta jäljitettävyydestä. Mainittua lampaanlihaa (lamb hindshank) rasittaa myös vakava virhe toiminnanharjoittajan puhuessa edelleen tuotenumeroista eränumeroina. Tarkastuksella todettiin yksiselitteisesti, että kyse oli kahdesta eri erästä. Kaikki tämä osoittaa, että yritykset saada toiminta hallintaan ovat olleet riittämättömiä.

Toiminnanharjoittajan toimenpide-ehdotukset arvioidaan riittämättömiksi tässä vaiheessa ja vastine ei itsessään anna aihetta muuttaa ehdotusta hyväksymisen peruuttamisesta. Mahdollisuus päättää yksittäisten erien käytöstä huomioidaan päätöksessä. (Lehtikuja, Kuula)

#### Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta päättää:

- 1) hyväksyä viranhaltijoiden 23.1.2026 suorittamat pakkotoimet ja kirjaa asian tiedoksi.
- 2) hyväksyä viranhaltijoiden 27.2.2026 suorittamat toimet ja päättää pakkotoimista seuraavasti:

#### VASTUUSSA OLEVA OSAPUOLI

Raaseporin Lihajaloste OY (Y-tunnus 3279309-2)  
Vanha Turuntie 82  
10420 Pohjankuru

#### KOHDE

Toiminta ja elintarvikkeet, joita säilytetään, käsitellään ja myydään yrityksen hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa osoitteessa Vanha Turuntie 82, Pohjankuru.

#### KIELTO JA MÄÄRÄYS

Raaseporin Lihajaloste Oy kielletään kiireellisesti elintarvikelain 56 ja 64 § mukaisesti myymästä, toimittamasta, markkinoimasta, käyttämästä tai elintarvikehuoneistossa käsittelemästä lihaa ja tuotteita, joita on käsitelty, varastoitu tai vastaanotettu elintarvikehuoneistoon 9.6.2025-20.3.2026 välisenä aikana. Toimenpiteiden seuraamiseksi ja kiellon taloudellisten ja terveydellisten vaikutusten minimoimiseksi, on seuraavia ehtoja noudatettava:

- 1) Toimijan on ilmoitettava Eteläkärjen ympäristöterveydelle 6.3. mennessä mitä yllä mainitun mukaisia tuotteita elintarvikehuoneistossa tai asiakkailta vielä on ja ilmoittaa asiakkaille mahdollisimman nopeasti, mutta viimeistään 6.3.2026



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 8	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 10	26.03.2026

mennessä tuotteita koskevasta käyttökiellosta. Myös asiakasviestinnästä tulee raportoida Eteläkärjen ympäristöterveydelle. Tämä kohta on jo toteutettu.

2) Viranhaltija voi päättää yksittäisten erien käytöstä, mikäli Raaseporin Lihajaloste Oy toimittaa Eteläkärjen ympäristöterveydelle riittävästi tietoja tuotteiden jäljitettävyydestä, mikrobiologisesta turvallisuudesta ja tuotteista annettavista tiedoista.

Toiminnan ja yrtityksen ilmoittamien toimenpiteiden seuraamiseksi, määrätään Raaseporin Lihajaloste elintarvikelain 55 ja 65 § mukaisesti:

1) Toimijan ehdotuksen mukaisesti, ennen toiminnan uudelleen käynnistämistä, ottamaan puuttuvat salmonella- ja listerianäytteet tuotantotiloista. Tuotanto voidaan käynnistää, kun tulokset on hyväksytetty valvontaelinlääkärillä. Tämä kohta on jo toteutettu.

2) Toimittamaan kuukausiraportit käsitellyistä tuotteista ja omasta tuotannosta sekä suoritetusta omavalvonnan mukaisesta näytteenotosta aina seuraavan kuukauden 15. päivään mennessä. Tämä kohta on voimassa toistaiseksi.

#### HYVÄKSYMISEN PERUUTTAMINEN

Raaseporin Lihajalosteen osoitteessa Gamla Åbovägen 82, Skuru, sijaitsevan elintarvikehuoneiston hyväksyminen peruutetaan välittömästi. Peruuttaminen ei estä myöhempää uutta hyväksymistä. Myös tässä voi viranhaltija päättää yksittäisten erien käytöstä, mikäli Raaseporin Lihajaloste Oy toimittaa Eteläkärjen ympäristöterveydelle riittävästi tietoja tuotteiden jäljitettävyydestä, mikrobiologisesta turvallisuudesta, tuotteista annettavista tiedoista sekä muista olennaisista tekijöistä.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

#### PERUSTELUT

Elintarvikelaki (EtL, 297/2021) 6, 14 ja 15 §:ssä esitetään yleiset vaatimukset toiminnalle, jäljitettävyydelle, oikealle tiedolle ja näiden varmistamiseksi tehtävälle omavalvonnalle.

EtL 7 §, jonka mukaan elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijan on oltava luotettava. Toimijaa ei pidetä luotettavana, jos hän on:

1) luotettavuuden arviointia edeltäneen kolmen vuoden aikana toiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta elintarviketurvallisuuden varmistamista, elintarvikesäännösten noudattamista ja kuluttajien turvallisuutta kohtaan;

EtL 55 § mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos:

2) elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan.

EtL 56 § mukaan valvontaviranomainen voi kieltää elintarvikkeen alkutuotannon, valmistuksen, sisämarkkinakaupan, viennin, tukkukaupan ja muun jakelun, tarjoilun ja muun luovutuksen sekä käytön elintarvikkeen valmistuksessa, jos elintarvike tai siitä annetut tiedot, alkutuotantopaikka tai elintarvikehuoneisto tai siellä harjoitettava elintarviketoiminta on sellaista, että se aiheuttaa tai sen



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 8	20.03.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 10	26.03.2026

voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vakavaa vaaraa ihmisen terveydelle tai vaaraa sellaisen elintarvikesäännösten vastaisuuden takia, jota ei voida poistaa.

EtL 60 §, jonka mukaan valvontaviranomainen voi peruuttaa tekemänsä alkutuotantopaikan tai elintarvikehuoneiston hyväksymisen kokonaan tai osittain, jos vaaraa ihmisen terveydelle ei voida muulla tavoin estää.

Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos alkutuotantopaikka tai elintarvikehuoneisto tai siellä harjoitettava elintarviketoiminta on olennaisesti elintarvikesäännösten vastaista eikä toimija ole noudattanut valvontaviranomaisen 55 tai 56 §:n nojalla antamaa määräystä tai kieltoa.

Hyväksyminen voidaan lisäksi peruuttaa, jos toimija ei enää ole 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava, eikä toimija ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkohtaa.

EtL 64 § mukaan elintarvikevalvontatehtäviä suorittava kunnan viranhaltija on kiireellisissä tapauksissa oikeutettu ryhtymään 55 §:ssä tarkoitettuihin hallinnollisiin pakkokeinoihin.

Asetus elintarvikehygieniasta (318/2021) 5 luku, josta käy ilmi vaatimukset omavalvonnasta ja omavalvonnalla valvottavista toiminnoista.

Asetus 1169/EU/2011, luvut 3-4 sekä liite II, joista käyvät ilmi pakolliset vaatimukset elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä.

Asetus elintarvikkeiden mikrobiologisista vaatimuksista (2073/EY/2005), jossa määritellään omavalvonnassa pakollisen näytteenoton laajuus.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 11 26.03.2026

### Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Inkoon A-kilta ry ruokajako/P Seulanto

ETYT 26.03.2026 § 11  
113/11.06.00/2026

Täydentävät materiaalit  
Tarkastuspöytäkirja 17.2.2026

Inkoon kirkonkylässä oleva toiminta tarkistettiin 11.2.2026 saapuneen valituksen elintarvikkeiden laadun johdosta. Tarkastus tehtiin ilmoittamatta samana päivänä, kun oli suunniteltu ruoanjakoa.

Tarkastuksella todettiin pakastamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita, joiden viimeinen käyttöpäivä oli ylitetty 4 päivällä, pakastettuja elintarvikkeita, joiden laatu oli kärsinyt säilytyksessä ja olivat olleet säilytyksessä pidemmin, kun Ruokaviraston ohjeistettu aika, sekä että osa pakkasvarastoja oli täytettyjä sellaiseen asteeseen, että ilma ei enää päässyt kiertämään niissä.

Tarkastuksen yhteydessä annettiin suullinen määräys jääkaappien siivouksesta, dokumentoinnista, tuhoamaan kaikki elintarvikkeet, jotka ei voitu jakaa joko laatu- tai päiväyssyistä sekä toimittamaan dokumentointi tarkastajalle viimeistään seuraavana päivänä. Dokumentaatiota ei toimitettu.

Valitus, tarkastuksella 11.2.2026 todetut puutteet ja toiminnan aikaisemmat ongelmat näyttävät, että toiminta ei ohjeistusta ja aikaisempia pakkokeinoja huolimatta ole saanut elintarviketurvallisuuteen liittyvät puutteet haltuun, joten toiminta määrättiin välittömästi rajoittamaan toimintansa elintarvikelain 55 ja 64 § mukaisesti (Tarkastuspöytäkirja 17.2.2026).

Toiminnanharjoittajaa kuultiin koskien toimenpiteitä, kuulemisaika päättyi 20.3.2026. Toimija ei ole antanut vastinetta asiassa. Näin ollen ei ole syytä muuttaa toimenpiteitä. Toimenpiteiden ollessa edelleen ajankohtaiset, tulee ne ottaa lautakunnan käsiteltäväksi. (Sandström).

#### Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta päättää pakkotoimenpiteistä alla olevan ehdotuksen mukaan:

VASTAAVA OSAPUOLI  
Inkoon A-killta/ Petri Seulanto  
Grönkullantie 52  
10210 Inkoo



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 11 26.03.2026

#### KOHDE

Inkoon A-kilta ry Ruokajako  
Grönkullantie 52  
10210 Inkoo

#### ASIA

Määräys elintarvikelain 55 § mukaisesti  
Inkoon A-killta/ Petri Seulanto määrätään

- 1) Välittömästi rajoittamaan toimintaansa siten että sen puitteissa jaetaan ainoastaan teollisesti pakattuja kuivia elintarvikkeita, jotka säilyvät huoneenlämmössä, sekä pakastettuja elintarvikkeita, joissa on merkintä päivämäärästä, milloin tuote on tullut toimijalle.
- 2) Kirjallisesti ilmoittamaan elintarvikkeiden lahjoittajille yllä olevista rajoituksista.
- 3) Viikoittain kirjallisesti raportoimaan paikalliselle valvontaviranomaiselle mitä on tehty toiminnassakunnes voidaan todeta, että tehdyt toimet ovat olleet riittävät.

Määräys on voimassa siihen asti, että toiminnanharjoittaja on osoittanut ryhtyneensä riittäviin toimenpiteisiin, sekä että on näytetty, että toiminta kykenee harjoittaa laajennettua toimintaa elintarviketurvallisesti.

Toiminnanharjoittajan vastuulla on omalla aloitteellaan ilmoittaa viranomaiselle niistä tehdyistä parannuksista, jotka toivotaan huomioitavan mahdollista määräyksen kumoamista silmällä pitäen.

Viranhaltija voi kumota määräyksen heti kun toiminnanharjoittaja on ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin.

#### PERUSTELUT

1) Elintarvikelaki (297/2021) 6 § 1 mom.: Elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

2) Elintarvikelaki (297/2021) 6 § 3 mom.: Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi elintarviketoiminnan on oltava sellaista, että tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien tai käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja että elintarviketoiminta myös muutoin täyttää elintarvikesäännösten mukaiset vaatimukset.

3) Elintarvikelaki (297/2021) 15 §: Elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijalla on oltava järjestelmä, jonka avulla toimija tunnistaa ja hallitsee toimintaansa liittyvät vaarat ja varmistaa, että toiminta täyttää



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 11

26.03.2026

elintarvikesäännöksissä asetetut vaatimukset. Toimijan on kirjattava omavalvonnan tulokset riittävällä tarkkuudella.

4) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 3: Ruoka-avussa, kuten muussakaan elintarvikealan toiminnassa ei saa olla elintarvikkeita,

· joiden laatu on heikentynyt siten, että ne eivät ole ihmisravinnoksi soveltuvia tai turvallisia ihmisten terveydelle

· joiden kylmä-/kuumaketju on katkennut

· joita on säilytetty väärin, esim. epähygieenisesti

· joiden joukossa on pilaantuneita elintarvikkeita tai biojätettä

· joiden pakkaus on vaurioitunut siten, että se vaikuttaa sisällön turvallisuuteen tai ihmisravinnoksi kelpaamiseen

· jotka saattavat johtaa kuluttajaa harhaan

· joiden turvallisuutta voidaan jostain muusta syystä epäillä.

5) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 11.4: Elintarvikkeita vastaanotettaessa tarkastetaan niiden kunto ja ulkonäkö sekä päiväysmerkinnät. Pakkausmerkintöjen riittävyys ja luettavuus arvioidaan. Tarvittaessa pakkauksen voi avata aistinvaraista arviointia varten.

Vastaanotettaessa pakattuja elintarvikkeita, on varmistettava, että elintarvikkeen käyttöaika mahdollistaa lahjoittamisen. Esimerkiksi elintarvikkeen viimeiseen käyttöajankohtaan on oltava riittävän pitkä aika, jotta elintarvikkeet ehditään jakaa ja/tai valmistaa siten, että kuluttaja ehtii käyttää ne turvallisesti.

Viimeisen käyttöajankohdan ohittaneita tuotteita ei saa vastaanottaa muuten kuin jäädytettynä, ellei ruoka-aputoimija valmista niistä viimeistään viimeisen käyttöpäivän jälkeisenä päivänä kuumennettavaa ruokaa.

6) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 11.4.1: "Viimeinen käyttöajankohta" tai "viimeinen käyttöpäivä" -merkittyjä elintarvikkeita ei yleisesti ottaen katsota enää päiväyksen umpeutumisen jälkeen turvallisiksi, vaikka ne olisivat aistinvaraiselta laadultaan moitteettomia. Lakisääteinen vaatimus on, että tällaiset elintarvikkeet on käytettävä viimeistään kyseisenä päivämääränä, eikä niitä saa enää käyttää, luovuttaa eikä myydä viimeisen käyttöpäivän jälkeen. Ruoka-aputoimintaan liittyen Ruokavirasto on kuitenkin tehnyt seuraavan viimeistä käyttöajankohtaa koskevan tulkinnan: Viimeisellä käyttöpäivällä merkitty elintarvike voidaan käyttää ruoka-avussa vielä viimeistä käyttöpäivää seuraavana päivänä, jos ruoka-aputoimija kuumentaa ja tarjoilee kuumennetun elintarvikkeen viimeistään viimeistä käyttöpäivää seuraavana päivänä.

7) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 11.4.2: Parasta ennen -päivämäärä liittyy elintarvikkeen laatuun. Elintarvikkeen lahjoittaja vastaa tuotteen laadusta, kun tuote luovutetaan "parasta ennen" -päiväyksen ylittymisen jälkeen. "Parasta ennen" -päiväyksellä merkityissä tuotteissa saattaa päiväyksen ylittymisen jälkeen olla joitain laatuun liittyviä muutoksia, kuten esimerkiksi kuivumista tai värimuutoksia, mutta elintarvike on edelleen turvallista syödä. Elintarvikkeiden homehtuminen voi sen sijaan muodostaa terveydellisen vaaran, minkä vuoksi homehtuneet elintarvikkeet eivät kelpaa ihmisravinnoksi.



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 11

26.03.2026

Mitään yleistä aikarajaa ei voida antaa sille, kuinka kauan parasta ennen -päiväyksen jälkeen tuotteita voi myydä, luovuttaa tai käyttää. Jos elintarvikkeen laatu on aistittavilta ominaisuuksiltaan oleellisesti heikentynyt, ei tuotetta saa myydä, luovuttaa tai käyttää.

8) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 11.7: Ruoka-aputoimijan kannattaa vastaanottaa vain sellaisia elintarvikkeita ja vain sellainen määrä, joka sen on mahdollista säilyttää ja jakaa eteenpäin ruoka-avussa. Jos ruoka-aputoimijalla jää elintarvikkeita vanhenemaan tai sellaista tarjolla ollutta ruokaa jakamatta, jota ei voi enää hyödyntää, on elintarvikkeeksi kelpaamattomat elintarvikkeet hävitettävä asianmukaisesti.

Myös pilaantuneet elintarvikkeet, joita ei voi enää jakaa eteenpäin, on kerättävä erilleen ja hävitettävä asianmukaisesti.

9) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 12.2.2: Parasta ennen -merkittyjä elintarvikkeita saa jäädyttää myös parasta ennen -päiväyksen jälkeen, jos ne ovat aistinvaraisesti moitteettomia ennen ja jälkeen jäädyttämistä ja soveltuvat jäädyttämiseen.

Myyttä jääneet huoneenlämmössä säilytetyt helposti pilaantuvat leipomotuotteet ja puolitetut ja myymälässä pakasteesta sulatetut ja kuumennetut kalakukot saa valmistus-, paisto- tai sulatuspäivän päätteeksi jäädyttää tai pakastaa vähittäisliikkeessä ja lahjoittaa jäädytettynä tai pakastettuina ruoka-apuun.

Joidenkin elintarvikkeiden, kuten salaattien ja muiden jäädyttämislle herkkien kasvien laadulliset ominaisuudet eivät kestä jäädyttämistä, minkä vuoksi jäädyttämistä ei suositella niille.

10) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 12.3: Ruoka-apua varten jäädytetyt elintarvikkeet suositellaan käytettävän kahden kuukauden sisällä jäädyttämisestä. Elintarvikkeet, joiden jäädyttämispäivästä on kulunut pidempään (yli kaksi kuukautta), on arvioitava aistinvaraisesti ennen käyttöä.

11) Ruokaviraston ohje 931/04.02.00.01/2022, kohta 12.4: Jäädytettynä varastoidut elintarvikkeet suositellaan luovutettavan ruoka-avussa kuluttajalle jäädytettynä. Ne voidaan kuitenkin luovuttaa kuluttajalle myös osittain tai kokonaan sulaneena. Jos jäädytettynä/pakasteena ollut elintarvike luovutetaan kuluttajalle sulatettuna, on kuluttajalle ilmoitettava kirjallisesti tai suullisesti, että tuote on varastoitu jäädytettynä, eikä sitä saa jäädyttää uudelleen sulatuksen jälkeen. Ilmoittaminen suositellaan tehtävän ensisijaisesti kirjallisesti, mutta sen voi tehdä vaihtoehtoisesti myös suullisesti, jos asiakas varmasti saa tiedon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 38	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 58	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 12	26.03.2026

### Elintarvikelain mukaiset pakkotoimet, Ruukkikylän herkut

ETYT 11.09.2025 § 38

Täydentävä materiaali:

Tarkastuspöytäkirja määräyksellä 01.07.2025

Tarkastuksella 10.04.2025 oli todettu puutteita Ruukkikylän herkkujen omavalvonnassa, sillä toimijalla ei ollut kirjallista omavalvontasuunnitelmaa tai näytteenottosuunnitelmaa, eikä ollut suorittanut muun muassa näytteenottoa pitkään aikaan. Tarkastusraportissa 29.04.2025 toimijaa oli kehoitettu antamaan omavalvonnan päivitys näytteenottosuunnitelmineen sekä omavalvonnan lämpötilakirjanpitoa tiedoksi Eteläkärjen ympäristöterveydelle 27.5.2025 mennessä. Kun mitään ei ollut saatu, toimijaa informoitiin asian etenemisestä sähköpostitse 1.7.2025. Kuluttajalle aiheutuvien riskien vuoksi toimijalle annettiin määräys kiireellisessä järjestyksessä 01.07.2025. Määräyksen mukaan toimijan piti aloittaa viime tarkastusraportissa edellytetyt keskeiset mittaukset ja kirjaukset välittömästi sekä päivittää omavalvontasuunnitelmaa tarkastusraportin mukaisesti keskeisillä toimintatavoilla ja riskien hallinnalla sekä näytteenottosuunnitelmalla. Toimijaa myös kuultiin samalla dokumentilla ennen asian tuomista Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan käsittelyyn. Asiassa ei ole saatu vastinetta.

Sekä päivitettyä omavalvontasuunnitelmaa että kirjanpitoa tehdystä omavalvonnasta olisi pitänyt toimittaa 28.07.2025 mennessä. Toimija oli kyseisenä päivänä yhteydessä puhelimitse ja ilmoitti toimenpiteiden etenemisestä ja lähetti myös päivityksen sähköpostitse pyynnöstä. Päivitettyä omavalvontasuunnitelmaa tai kirjauksia tehdystä omavalvonnasta ei kuitenkaan ole saapunut. Tämän johdosta pakkotoimia on tarpeen käsitellä kokonaisuudessaan Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnassa. (Pulkkanen, Kuula)

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta hyväksyy viranhaltijan tekemät toimet ja päättää pakkotoimista seuraavasti:

VASTUUSSA OLEVA OSAPUOLI

Tmi Sami Paatero (y-tunnus 1708017-4)

Isokiskontie 1

10470 Fiskars

KOHDE

Ruukkikylän herkut

Billnäsin puistotie 3

10330 Pinjainen



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 38	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 58	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 12	26.03.2026

#### MÄÄRÄYS

Ruukkikylän herkut toimija, T:mi Sami Paatero määrätään elintarvikelain 55 § mukaisesti:

- 1) aloittamaan välittömästi tarkastusraportissa 29.4.2025 edellytetyt omavalvonnan keskeiset mittaukset ja kirjaukset, eli:
  - omissa tiloissa olevien kylmä- ja pakastesäilytystilojen lämpötilat
  - saapuvien tuotteiden lämpötilat
- 2) päivittämään omavalvontasuunnitelma tarkastusraportin 29.4.2025 mukaisesti keskeisillä toimintatavoilla ja riskien hallinnalla sekä näytteenottosuunnitelmalla.

Lämpötiloja tulee alkuvaiheessa seurata kaikkina toiminta- tai tapahtumapäivinä, eli kun tiloissa työskennellään tai kun tavaroita toimitetaan. Kirjanpito tehdyistä omavalvonnan kirjanpidoista sekä päivitetty omavalvontasuunnitelma tulee toimittaa Eteläkärjen ympäristöterveydelle välittömästi, kuitenkin viimeistään 3.11.2025

#### PERUSTELUT

Määräyksiä perustellaan:

- Elintarvikelain (297/2021)15 §, joka velvoittaa elintarvikealan toimijan harjoittamaan omavalvontaa
- Asetuksen elintarvikehygieniasta (318/2021) 4 luvulla, josta käyvät ilmi toimijaa velvoittavat lämpötilarajat elintarviketoiminnassa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 05.11.2025 § 58

Toimija on 3.11.2025 toimittanut joitakin kirjauksia ja kuvia, mutta ei kuitenkaan omavalvontasuunnitelmaa. On selvää, että asiaa on tarpeen valmistella lisäkäsittelyyn tai toimenpiteitä varten.

Ehdotus (Kuula)

Eteläkärjen ympäristöterveys kirjaa saapuneen materiaalin tiedoksi ja lähettää asian edelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 38	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 58	05.11.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 12	26.03.2026

ETYT 26.03.2026 § 12  
412/11.06.00/2025

Täydentävä materiaali:  
Tarkastuspöytäkirja 03.12.2025  
Tarkastuspöytäkirja 11.03.2026

Toimintaan tehtiin seurantatarkastus 17.11.2025 aikaisemmin annetun määräyksen seuraamiseksi ja lisätoimien tarpeen arvioimiseksi. Tarkastuksella saatiin kopio omavalvontasuunnitelmasta, jota ei kuitenkaan ollut päivitetty 11.09.2025 annetun määräyksen mukaisesti. Lisäksi toiminnassa havaittiin lisäriskejä ja näiden myötä lisää päivitystarpeita. 03.12.2025 päivätyn tarkastuspöytäkirjan mukaan, päivitetty omavalvontasuunnitelma olisi tullut toimittaa Eteläkärjen ympäristöterveydelle viimeistään 18.12.2025. Kun näin ei ollut tehty, lähetettiin toimijalle 20.02.2026 kuuleminen, jossa ehdotettiin toiminnan kieltämistä kiireellisessä järjestyksessä 02.03.2026 alkaen siihen asti, että Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta olisi ehtinyt käsitellä toista kuulemisessa esitettyä ehdotusta; toiminnan rekisteröinnin välitöntä lopettamista. Kuulemisen myötä toimija oli tarkastajaan yhteydessä ja toimitti päivitetyn omavalvontasuunnitelman 25.02.2026. Joidenkin kohtien selventämiseksi, toimijan kanssa pidettiin vielä keskustelu 04.03.2026 (tarkastuspöytäkirja 11.03.2026). Näiden toimien myötä voitiin todeta, että omavalvontajärjestelmä on sellaisella tasolla, että jatkoa voidaan seurata rutiinivalvonnan puitteissa ja 20.02.2026 annettu kuuleminen raukeaa. Koska toimija on esittänyt päivitetyn omavalvontasuunnitelman ja jo aikaisemmin toimittanut kuvia ja kirjauksia aloitetusta omavalvonnan suorittamisesta, voidaan todeta, että toimija on noudattanut Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunnan 11.09.2025 antamaa määräystä. Asia voidaan siirtää rutiinivalvontaan seurattavaksi (Kuula, Pulkkanen).

Ehdotus (Kuula)

Muutettu ehdotus kokouksessa.  
Eteläkärjen ympäristöterveys toteaa, että toiminnanharjoittaja on noudattanut päätöksen ETYT 26.3.2026 12 § ehtoja. Valvonta palaa rutiinivalvontaan. .

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 46	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 13	26.03.2026

### **Terveydensuojelulain mukaista valvontaa, Ekenäs högstadieskola**

ETYT 11.09.2025 § 46

Täydentävä materiaali: Inspektionsrapport 24.3.2025 ja 8.8.2025

Ekenäs högstadieskolan-yläastetta valvotaan terveydensuojelulain mukaisen rutiinivalvonnan puitteissa ja Eteläkärjen ympäristöterveys on myös osallistunut sisäilmaryhmän työhön. Koska joitakin sisäilmaan liittyviä epäilyksiä on esiintynyt, on myös tiedotustilaisuuksia järjestetty viime vuosina oppilaille ja heidän huoltajilleen.

Seurantatarkastus kouluun on tehty 5.3.2025, tarkastusraportti täydentävänä materiaalina. Siihen sisältyy kehotuksia, mutta ei enempää toimenpiteitä. Asiassa on tehty seurantatarkastus (inspektionsrapport 8.8.2025) ja viranhaltijat ovat myös osallistuneet seurantaan ja tiedottamiseen sisäilmaryhmän kautta. Toiminnanharjoittaja on suunnitellut toimenpiteitä tiloihin, näitä tullaan seuraamaan rutiinivalvonnan puitteissa.

Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222

ETYT 26.03.2026 § 13  
405/11.06.00/2025

Täydentävä materiaali: Begäran om utredning 28.1.2026, Redogörelse 2.3.2026

Lupa- ja valvontavirasto on 28.1.2026 pyytänyt selvitystä Eteläkärjen ympäristöterveydeltä valituksesta, jonka T Wickström/Hem & Skola vid Ekenäs högstadieskola rf on tehnyt koskien terveydensuojeluviranomaisen toimintaa Ekenäs högstadieskolan valvonnassa. Selvityksen tuli koskea erityisesti vuosia 2024-2025. Terveysvalvonnan johtajan antama selvitys täydentävänä materiaalina.

Ehdotus (Kuula)

Kirjataan tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 46	11.09.2025
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta	§ 13	26.03.2026

Lisätiedot

Terveysvalvonnan johtaja Katianna Kuula, 040 1359 222



Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta § 14 26.03.2026

### Lausunnot, rekisteröinnit ja viranhaltijapäätökset

ETYT 26.03.2026 § 14  
120/11.06.00/2026

16.10.2025 – 28.2.2026 välisenä aikana viranhaltijat ovat käsitelleet 88 elintarvikelain (297/2021), tupakkalain (549/2016), lääkelain (395/1987) ja terveydensuojelulain (763/1994) mukaista ilmoitusta ja hakemusta. Toiminnanharjoittaja ja toiminta ilmenevät liitteestä a.

Lisäksi päätös 13.10.2025 mitä ei ole aikaisemmin lueteltu.

Viranhaltijoiden antamat lausunnot aikaväliltä 16.10.2025 – 28.2.2026 sekä viranhaltijapäätökset aikaväliltä 17.10.2025 – 28.2.2026 käyvät ilmi liitteestä b. (Söderström)

Ehdotus (Kuula

Merkitään tiedoksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Lisätiedot

Päätöksen tehnyt viranhaltija, ks. liite.



**Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 13, § 14**

### **Muutoksenhakukielto**

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.



**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12**

**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

**Valitusoikeus**

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

**Valitusaika**

Valitus on tehtävä 30 päivän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

*Asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Valitusviranomainen**

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki  
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi  
Puhelinnumero: 029 5642 069

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

[Tuomioistuinmaksulaki \(1455/2015\)](#)





### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hangon kaupungin kirjaamosta.

Osoite: Bulevardi 6, 10900 Hanko  
Sähköpostiosoite: kirjaamo@hanko.fi



Puhelinnumero: 019 220 31

*Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:*

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty